

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirano
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon štef. 50, upravnštva štef. 329

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana štef. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrata
mal oglas po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Jalovo zmagoslavje.

Potem ko je esdeesarski tisk cele mesece za časa volivne borbe v Trgovsko-obrtno zbornico trobil, da je lista Praprotnik-Franchetti-Rebek čisto stanovska, je po »zmagi« teh kandidatov »Jutro« takoj zmagoslavno vzkliknilo, da se zdaj zbornica nahaja trdno v naprednih, to je esdeesarskih rokah. (»Jutro«, četrtek, 30. septembra.) Kandidati, ki so se prej izdajali za zastopnike čisto nepolitičnih trgovskih in obrtniških organizacij, so zdaj po svoji »zmagi« postali kar čez noč napredni kandidati. (»Slovenski narod«, 30. septembra.) In »Jutro«, ki je za časa volivne borbe neprenehoma vpilo, da ti kandidati stoji izven vsake politične stranke ali kakršnegakoli prepričanja razun stanovskega, trdi zdaj o njih, da bodo v vseh javnih vprašanjih nastopali po svojem naprednem svetovnem naziranju. (»Jutro«, sobota, 2. oktobra.) Zato je laž, da je dobila v Trgovsko-obrtno zbornico večino lista predstavnikov na čisto stanovski podlagi stoječih trgovcev in obrtnikov, ampak večino so dobili po priznanju esdeesarskega tiska samega predstavnika propadajoče samostojnodemokratske klike.

Zdaj pa si to večino ogledajmo. Ta večina v Zbornici ni izraz dejanske volje večine slovenskih trgovcev in obrtnikov, ampak si jo je pridobila SDS po velikopotezno organizirani volivni slepariji, po izsiljenih in prigoljufanih in proti zakonu pobranih glasovnicah, po učinku sleparskih in bedastih protiklerikalnih gesel, ki žal še vplivajo na nekatere zaostale ljudi, in ponekod so se vpregli v službo esdeesarskega agitacijskega aparata, ki ne pozna nobene morale v političnem boju, celo osebe, ki bi morale po svojem značaju biti popolnoma nepristranske v vršenju svoje službe.

Pa kljub tem v največjem stilu in z nezasišano brezvestnostjo organiziranim volivnim goljufijam je esdeesarska večina zbornice zgolj slučajna in nepristna, ter neizrečeno klaverna, ker so kandidati Jelačin-Ogrinove stanovske liste dobili od slovenskega trgovstva in obrtništva vsegaskup skoro 3000 glasov več nego SDS in se ima le-ta za to, da so njeni prislepčani glasovi odločili za večino, zahvaliti samo kompliciranemu volivnemu sistemu, ki daje 54 članom ene kategorije ravnotoliko zastopnikov kakor 18.102 članom druge, ki sloni na cenzusu, ki eno kategorijo zelo prikrajšuje na pridruge in zameta proporc, radi česar rezultat volitev nikakor ni pristni izraz volje večine volivcev. Torej čisto slučajna, na kompliciranem, izumetničenem in dejansko stanje neizražajočem volivnem sistemu sloneča večina, koje glasovi so vrh tega od volivnega aparata SDS prislepčani — to je večina, s katero se esdeesarski tisk sedaj ponaša! Večina, ki je po milosti volivnega zakona večina kljub temu, da je ogromna večina obrti in znatna večina v trgovini oddala svoje glasove kandidatom Jelačin-Ogrinove liste!

Mi tedaj upravičeno sodimo, da »Jutro« nima nobenega razloga biti ponosno na to svojo večino. To tem manj, ker bi se morala vsaka poštena stranka sramovati vsakega glasu, pridobljenega na podlagi takih volivnih gesel, kakor se jih je posluževala v trgovskih in obrt-

niških krogih SDS. S takimi gesli se gotovo ni pridobil noben inteligenčen, zaveden in v resnici napreden trgovec ali obrtnik, ampak le to, kar še danes po sili vztrajnosti sledi taki politično, kulturno in gospodarsko skrahirani stranki kakor je SDS, ki je podobna rimskemu poganstvu, katero se je ob svojem propadanju držalo še po različnih zakonih, kamor žarek novega časa še ni mogel prodreti goste teme in zaostalosti ter omejenosti. Ali je n. pr. mogel količikaj izobražen trgovec verjeti, da hoče Jelačin-Ogrinova lista spraviti slovensko trgovstvo in obrtništvo pod farovsko komando? Kdor je to verjel, ta je moral biti samo največji tepec. In ali je mogoče, da se danes še najde človek, ki verjame, da kandidati Jelačin-Ogrinove liste hočejo ubiti slovensko trgovstvo s »konsumarstvom«, da so proti svobodnemu razmahu poštenega trgovstva odlični možje, ki so se s poštenim delom in podjetnostjo povzpeli do tako ugledne pozicije v našem pridobitnem življenju? Da, našli so se še taki ljudje, ki so šli na take limanice, toda ne v svojo čast, še manj pa v čast SDS, ki mora operirati s takimi nedostojnimi, na človeško zabito računajočimi frazami, ako se hoče še za silo kakor potapljačji se obdržati na površju.

Pač pa sme biti ponosna na svoje volivce lista združenih slovenskih gospodarskih krogov, ki so šli v volivni boj za gospodarske koristi Slovenije proti centralizmu, ki naš narod uničuje, dočim so oni, ki so pomagali SDS do večine v Zbornici, dali zopet centralizmu v roke orožje, da Slovenijo gospodarsko tlačijo, obdavičuje in njeno gospodarsko iniciativnost zavira in ubija. Glasovali so za one »napredne« principe SDS, s katerimi je ta stranka pomagala slovenski narod politično, kulturno, gospodarsko podvreči centralizmu; dali so svoj plačet na metode te stranke v našem gospodarskem življenju, ki so upropastile milijone in milijone našega narodnega premoženja; odobrili so program te stranke, ki skupne koristi slovenskega naroda žrtvuje »partiji«; izrekli so se za to, da naj ostane naše gospodarstvo odvisno od centralistične politike v Belgradu; dali svoje glasove vnaprej za davčno, carinsko, trgovsko politiko, ki Slovenijo zapostavlja in prikrajšuje in so dali sami sebi in svojim svoječasnim pritožbam zoper to politiko največjo klofuto. Ako bi se zgodila ta neverjetnost, da se te volitve potrdijo, potem je s to zbornico zadan slovenskemu gospodarstvu najhujši udarec izmed vseh, kar jih je imelo doslej pretrpeti, kajti SDS v zbornici pomeni rablja slovenskega gospodarstva in vsega slovenskega sploh v lastni hiši!

Prepričani pa smo, da te volitve ne bodo držale, kajti vrhovna instance, ki ima odgovornost za to, ne sme trpeti, da bi se dal pečat zakonitosti rezultatu, pridobljenemu po tako krutih kršitvah zakona, kakor si jih je dovolila SDS v tej borbi. Zahteva slovenskega ljudstva je, da se te volitve razveljavijo, da bomo dobili slovensko, slovenskim gospodarskim interesom odgovarjajočo, resnično stanovsko zbornico, ne pa filiale SDS.

Žavnega pravdnika ter potrdil razsodbo goriškega tribunala, na podlagi katere je bil gospod Polde Kemperle oproščen. Ta razsodba prizivnega dvora v Trstu je za vsa nadaljnja postopanja italijanskih oblasti proti slovenski manjšini v Italiji izredne važnosti. Po razglasu razsodbe so navzoči novinarji oproščene-nemu odgovornemu uredniku »Goriške Straže« čestitali.

Nova poljska vlada.

Varšava, 2. oktobra. (Izv.) Maršal Pilsudski je sestavil sledečo ministrsko listo: predsedstvo in vojna Pilsudski, zunanje zadeve grof Zaleski, notranje general Slavoj Sladkowski, dosedanji varšavski komisar, pravda Aleksander Meysztowicz, prosveta profesor Ehrenkreuz, poljedelstvo Nieczabitoski, trgovina Karel Kviatowski, javna dela dr. Stanislaw Jurkiewicz, agrarna reforma Vitold Staniewicz, železnice Pavel Ramocki. — Bivši ministrski predsednik Bartel bo dobil mesto podpredsednika vlade.

Trst, 2. okt. (Izv.) Posebni vlak, ki se odpelje iz Trsta ob 9.20 je na Opčinah zavozil v lokomotivo, ki se je nahajala na tiru. Strojvodja je težko ranjen, Med potniki je nastala velika panika. Le par potnikov je nekoliko ranjenih.

Viharna seja odbora za stanovanjski zakon

1. MAJA 1927 SE NEHA DODELJEVANJE STANOVANJ.
PROTEST POSLANCA DR. GOSARJA.

Belgrad, 2. okt. (Izv.) Današnja seja odbora za stanovanjski zakon je potekla zelo burno. Končala se je s tem, da je celokupna opozicija zapustila sejo. V početku je minister prečital popolnoma novo besedilo člena 12. zakonskega predloga. Po tem novem besedilu se določa, da se dodeljuje samo taka stanovanja, ki ne sestoje iz več kakor štirih sob. Prekoštevne sobe se dodeljujejo drugim osebam.

Najemnina se določuje takole: Za stanovanja iz treh sob more biti najemnina šestkrat večja, kakor je bila pred vojno. Pri štirih sobah 8krat večja, kakor pred vojno. Zakon štiti drž. uradnike, častnike, upokojence in sploh tiste, ki so bili zaštiteni že v prejšnjem zakonu, ali s sledečo omejitvijo: Drž. uradniki in drž. upokojenci se zaščitujejo samo, ako nimajo več kakor 3000 Din dohodkov, duševni delavci v prostih poklicih uživajo zaščito, ako ne zaslužijo skupno več kakor 3000 Din, istotako se zaščitijo ročni delavci, ako vsi družinski člani skupno nimajo več kakor 3000 Dindohodkov. Uradniki in nameščenci velikih industrijskih podjetij niso zaščiteni. Od duhovnikov se štiti samo upokojenci. Upravni uradniki se štiti le tisti, ki imajo skupno manj kakor 3500 Din dohodkov.

Nasproti prejšnjemu načrtu je novi člen 12. sicer brezdvomno boljši in pravičnejši, vendar ni mogoče presoditi njegovih dalekosežnosti. Člani odbora namreč novega besedila niso dobili preje v roke. Zato so vsi člani opozicije zahtevali, da se jim razdelijo preje amandementi, ki jih je minister že predložil, oziroma jih namerava predložiti. Šele popoldne ali jutri naj bi se potem vršila podrobna razprava. Večina na to ni hotela pristati. Nato se je razvila živahna razprava. Tekom debate so člani opozicije grajali ta način zakonodajanja tako važnih zakonskih načrtov. Kritizirali so posamezne določbe novega predloga.

V imenu Jugoslov. kluba je posl. dr. Andrej Gosar najprej opozoril na neumestnost vladnega postopanja. Zanj je pač najbolj značilno, da se minister glede najemnine za stanovanje štirih sob odločil šele, ko je svoj predlog narekoval odborovemu tajniku. Naj-

prej je bil mnenja, da naj bi znašala najemnina za takšna stanovanja 9 kratno predvojno najemnino, nato se je odločil za 8 kratno najemnino. Če je prišel v tako važnem vprašanju k seji neodločen, potem ni dvoma, da tudi ostalih svojih predlogov ni vsestransko premislil. To se vidi iz besedila in vsebine predloga. V čl. 12. je nerazumljivo, zakaj jemlje minister zaščito nameščencem velikih industrijskih podjetij. Pri tem ima morda čisto dobre namene, namreč da hoče prisiliti podjetja, da bi sama zidala stanovanja za svoje uslužbence. Sredstvo, ki vodi do tega cilja, je naplačno. Vso težo te določbe bodo trpeli edinole uslužbenici.

Posl. dr. Gosar naglašja, da je zelo dvomljivo, ali je meja 3000 Din skupnih mesečnih dohodkov, pri katerih se po ministrovem predlogu neha zaščita, dovolj visoka. V nekaterih slučajih je gotovo povsem pravilna. Mnogokrat pa najbrže prenizka. Tu bi bilo treba najti nekoliko bolj prožno formulo. Težko je tudi uvideti, zakaj naj bi bili samoupravni uslužbenici brez zaščite, ako imajo letno skupno 3500 Din mesečnih dohodkov, dočim imajo lahko državni uradniki poleg svoje plače tudi še čez 36.000 Din letnih, ali 3000 Din mesečnih postranskih dohodkov. Tu je brez dvoma eno ali drugo napačno ali krivično. Iz vseh teh primerov se vidi, da novi ministrov predlog ni zrel za uzakonitev, marveč da je potreben temeljite razprave, ki jo je vlada s svojim nastopom onemogočila.

Vsi ostali govorniki opozicije so se pridružili dr. Gosarjevemu izvajanjem. Vendar je minister vztrajal pri svojem predlogu. Nato je en del opozicije takoj zapustil sejo. Vladna večina je nato sprejela še amandement, ki določa, da se preneha z dodeljevanjem stanovanj 1. maja 1927, in amandement, da se premeščenim drž. uradnikom še šest mesecev naprej dodeljujejo stanovanja.

Vladna večina je nato pričela z razpravo o čl. 10. vladnega načrta, katerega vlada članom odbora v prvotnem besedilu sploh ni nikdar ni predložila. Zato sta dr. Gosar in dr. Šumenković kot poslednja od opozicije zapustila v znak protesta sejo.

Spored sprejema češkoslovaških parlamentarcev.

Belgrad, 2. oktobra. (Izv.) Jutri zvečer ob 19.53 pridejo sem čez Subotico češkoslovaški parlamentarci, 73 po številu, med njimi predsednik poslanske zbornice g. Jan Malypetr, predsednik senata Vaelav Klofač, 17 agrarcev, med njimi g. inž. Cerny Jan, 12 članov kluba Češkoslovaške lidove stranke, med njimi František Světlík in dr. Josef Karas, in 9 članov kluba slovaške ludove stranke, med njimi dr. Jozef Budaj in dr. Ferdiš Juriga, 11 članov kluba socialdemokratske stranke, med njimi podpredsednik poslanske zbornice Josef Stivin in podpredsednik senata dr. František Soukup, nadalje 10 članov kluba socialistične stranke, med njimi dr. Otokar Kronskey, pet članov narodnodemokratskega kluba in še pet drugih parlamentarcev, razen teh pride še 9 tehničnih parlamentarnih uradnikov. Po zletu v Srbijo do Skoplja, po obisku Zagreba in Dalmacije pridejo češkoslovaški gostje preko Karlovca in Novega mesta v Ljubljano 11. oktobra s posebnim vlakom ob 9.35, kjer jih bodo pozdravili zastopniki oblasti, slovenski narodni poslanci in razne korporacije. Nato bo sprevod po mestu. Ob 10 jih bo pred magistratom pozdravil zastopnik gerentskega sveta, ker Ljubljana na žalost nima župana. V Unioni bo banket, na katerem bo pozdravil češkoslovaške parlamentarce g. minister n. r. in narodni poslanec dr. Anton Korošec. Popoldne ob 5.30 bo čajanka v »Zvezdi«, ki jo priredi mestna občina in zvečer ob 8.30 se odpeljejo češkoslovaški gostje domov preko Jesenice.

Belgrad, 2. oktobra. (Izv.) Narodna skupščina se bo sestala v ponedeljek ob 10. uri popoldne na izredno zasedanje. Prvi sestanek narodne skupščine bo posvečen slovesnemu sprejemu in pozdravu češkoslovaških parlamentarcev.

Češkoslovaške parlamentarce bo pozdravil predsednik narodne skupščine Marko Trifković. Odzdravni govor bo imel pred-

sednik češkoslovaškega parlamenta Malypetr in predsednik češkega senata dr. Klofač. Radikalni poslanec Radonjić bo predaval o kulturnih stikih v prošlosti in o kulturnih problemih v bodočnosti. V istem smislu mu bo odgovoril dr. Uhliř. O gospodarskih stikih bo govoril Pasarić. Njemu bo odgovoril Cerny.

Nato bo skupščina sprejela resolucijo o sodelovanju našega in češkoslovaškega parlamenta.

Za sprejem češkoslovaških parlamentarcev so se zadnje dni vršile velike priprave. Danes je izšla velika knjiga, ki obsega program slavnosti, ki se bodo vršile ob priliki bivanja češkoslovaških parlamentarcev pri nas. Iz Prage odidejo s posebnim brzovlakom. V Subotico dospejo 3. oktobra ob 14.56. Tam jih bodo sprejeli predsednik in člani pripravljalega skupščinskega odbora, narodni poslanci subotičkega okrožja, načelnik kabineta narodne skupščine, tajnik skupščinskega odbora za sprejem, oblastni veliki župan in mestni veliki župan, divizijski poveljniki, razni dostojanstveniki in zastopniki društev. Zeleniška postaja bo okrašana s češkoslovaškimi in našimi zastavami. Pri sprejemu bo vojaška godba zaigrala češkoslovaško in našo himno. Nato se bo vršilo predstavljanje delegacij, velikih županov, divizijskega poveljnika, dostojanstvenikov in društvenih predstavnikov. Odhod iz Subotice bo ob 15.30. Naša aeroplanska eskadrila bo spremljala brze vlak od Vrbasa do Novega Sada.

V Belgrad prispejo ob 19.35. Goste bodo sprejeli predsednik narodne skupščine, člani kraljeve vlade, člani narodne skupščine, predsednik belgrajske občine, načelnik belgrajske policije, mestni poveljnik, dostojanstveniki, člani češkoslovaškega poslanstva, zastopniki društev in zastopniki češkoslovaške kolonije.

Urednik »Goriške Straže« oproščen.

Trst, 2. oktobra. (Izv.) Danes dopoldne se je vršila pri tukajšnjem prizivnem sodišču razprava o prizivu goriškega drž. pravdnika proti razsodbi goriškega tribunala, na podlagi katere je bil g. Polde Kemperle kot odgovorni urednik »Goriške Straže« oproščen od tožbe radi ščuvanja socialnih razredov k sovražstvu ter uporov proti zakonu. Goriški državni pravdnik je bil prvotno vložil tožbo proti »Goriški Straži« radi uvodnika, v katerem se Slovenci v Italiji zahvaljujejo poslancu dr. Besednjaku za odločen nastop v rimski zbornici proti odpravi slovenskega jezika iz ljudskih šol. Nada se v tem članku pozivajo slovenski starši, naj sami učijo otroke doma materinščine. Državni pravdnik Dessy je predlagal, da naj se priziv goriškega državnega pravdnika zavrne, ker inkriminirani članek ne ščeva k upor proti zakonu, ko vendar noben zakon ne prepoveduje poučevanja slovenščine izven javnih šol. Članek tudi ne vsebuje ščuvanja socialnih razredov k sovražstvu, ker slovenska manjšina v Italiji ne predstavlja socialnega razreda v nasprotju z italijanskim narodom. Na predlog državnega pravdnika je prizivni dvor po dolgi in živahni diskusiji zavrnil priziv goriškega dr-

Po „sijajni“ zmagi esdeesarske liste.

DEMOKRATSKI BOBEN.

Esdeesarski tisk skuša preprosti znano strahovito polomijo esdeesarskih zmagoznosti na polju gospodarstva in bankarstva s tem, da z naravnost zamorskim vrisčem in hruščem bobna o »zmagi« esdeesarske iz Zbornici, kakšne zmage svet še ni videl, odkar stoji. Pa kakšna klavarna in ničvredna »zmaga« je to! Kljub velesleparijam, ki jih je SDS po svojih znanih metodah uganjala in ki vse, kar je ta v teh poslih tako mojstrsko izvežbana stranka doslej producirala, še presegajo — izgleda njena »zmaga« takole: V I. kategoriji industrije je gospod Avguštin Praprotnik, znana prva zvezda na esdeesarskem obzorju, zmagal s celimi 13 glasovi večine, II. in III. kategoriji sta pripadli Jelačin-Ogrinovi listi, v IV. kategoriji so zmagali esdeesarski s sijajno večino 10 glasov! V trgovini je Jelačin-Ogrinova lista zmagala v IV. kategoriji, in sicer s 500 glasovi večine, dočim znaša večina zmagovitih kandidatov SDS v II. in III. kat. 135, oziroma 41 glasov, v I. kategoriji pa jim je 3 kandidate prinesel žreb. Celokupno pa so dobili esdeesarski v trgovini 3242 glasov, dočim jih je dobila Jelačin-Ogrinova lista tu 3677. V obrti so zmagovali esdeesarski dobili I. kategorijo s sijajno večino 19 glasov, II. z nekoliko bolj sijajno večino 37 glasov, III. pa celo z nadvse sijajno večino 3—12 glasov! IV. kategorija obrti pa je pripadla Jelačin-Ogrinovi listi s 2167 glasovi večine! Tako je iz števil, ki kažejo, da ima Jelačin-Ogrinova lista faktično večino okoli 2700 glasov nad esdeesarsko, jasno, da so esdeesarski med gospodarskimi krogi Slovenije v manjšini, večino zbornice pa imajo samo radi volivnega reda, ki je tak, da po njem faktična večina ne pride do izraza. In še te svoje glasove si je SDS najmenj po 50% prisleparila. Da ji je pa žreb prinesel 3 člane, to je pa iz usmiljenja, da bi se esdeesarski nekoliko potolažili nad svojimi ostalimi znanimi »uspehi« na gospodarskem polju v zadnjem času. Iz tega je lahko tudi najbolj omejenemu esdeesarski razvidno, da zmaga SDS ni vredna počenega groša.

IZPRAŠAJMO JIM VEST!

»Narod« piše v svojem zadnjem uvodniku: »Zagovorniki konzumov in zadrug naj pa izprašajo sebi vest in dokažejo na delu svoj socialni čut.« Na to se izplača odgovoriti, da izprašamo vest nasprotnikom konzumov in zadrug. Vprašamo: Kaj bi bilo s slovenskim kmetom in s tem s slovenskim narodom, ako bi ga pred desetletji ne bili rešili iz rok oderuhov dr. Krek in njegovi sodelavci? Kaj je ohranilo našemu kmetu dom, kaj je omogočilo njegov veliki strokovni napredek, kaj je odprlo industriji pot na deželo, med kmete, ako ne zadrugišvo? Kdo je rešil visoke milijone slovenske narodne gotovine, da ni gospodaril in se okoriščeval z njo tujec? Ali ne zopet zadrugišvo? Kdo drugi tvori edini trdnj, zanesljivi temelj vsega našega gospodarstva, kdo omogočuje velikopoteznost v našem gospodarskem razvoju, ako ne zadrugišvo? Temu ne more nihče oporekati, kdor se noče osmešiti. In to zadrugišvo so ustvarili »zagovorniki konzumov in zadrug«, to smo mi! Pristaši »naprednega svetovnega naziranja« so pa to zadrugišvo pobijali z vsemi šilami in se niso strašili niti denunciacij nasproti tujemu režimu, samo da bi bili škodovali slovenskemu zadrugištvu. Šele potem, ko so se prepričali, da zadrugišva ne morejo ubiti, da mu ne morejo preprečiti razvoja, so se sami vrgli na zadrugišvo, a ne iz prepričanja, marveč iz političnih nagibov, da ljudskemu zadrugištvu ustvarijo konkurenco in mu vsaj s tem škodujejo. Zato pa so tudi končali z — Agromerkurjem! — Kdo se je dalje brigal za našega delavca, ga organiziral in se trudil za njegovo izobrazbo, za njegovo moralno in gnetno povzdigo, ako ne zopet »zagovorniki konzumov in zadrug«? Pristaši napredne misli so imeli za delavstvo samo zasmeševanje in zaničevanje, dokler se ni proti njihovi volji in proti njihovem prizadevanju uveljavila splošna volivna pravica in so tako delavci postali političen faktor, s katerim je morala začeti računati tudi tista »napredna misel«, ki se je po milosti nesmiselnega volivnega reda in s pomočjo nepoštenih sredstev dokopala do gospodstva v našem gospodarskem parlamentu.

SRAMEŽLJIVOST »NAPREDNE MISLI«.

»Jutro« piše: »Minule volitve so pokazale ... da obstoje napredna misel, ki se ji družje s klerikalci zdi sramota.« Da se pokaže vsa sramežljivost »napredne misli«, ugotovimo mi še to, kaj se ji ne zdi sramota. »Napredni misli« se ne zdi sramota iz partizanstva in osebnega koristolovstva zatajati in izdati svoje narodno ime, blatiti svoj lastni narod, ga denuncirati kot protidržaven element, z vsemi sredstvi pobijati njegove kulturne, gospodarske in politične težnje, ga iz političnih in koristolovskih namenov moralno zastrupljati. »Napredni misli« se ne zdi sramota v političnem boju rabiti laž in hinavščino, sklicevati se enkrat na papeža, drugič pa na Lucijerjo — kakor pač kaže, ne zdi se ji sramotno, ubijati lastne brate, jih denuncirati in spravljati ob kruh. Tako zvani »napredni mi-

sli« se ne zdi sramota teptati v stoletnem boju pridobljene demokratične in socialne svobosčine narodov in vladati državljane z batinami in puškinimi kopiti. Slovenski »napredni misli« se ne zdi sramota, da se Slovenija davčno izžema, pri tem pa še gospodarski in kulturno izstradava. Vse to in še marsikaj drugega se slovenski »napredni misli« ne le ne zdi sramota, marveč ji velja to kot prav in dobro. Samo ena stvar je zanj sramota: družiti se s slovenskim ljudstvom in se strinjati z njegovimi kulturnimi, gospodarskimi in narodnimi težnjami. To je zares — sramota.

MAČEK ŽE PRIHAJA.

Tri dni je »Jutro« bobnalo o »sijajni« zmagi, četrti dan pa se je ustrašilo. Zato piše v sobotni številki, da ga »zmaga« ne navdaja več »ni s čutom maščevalnosti ni oholosti«. Tako silno plemenito je postalo »Jutro«. Ono pa gre še delj. Dočim je dozdaj vsak dan polivalo kandidate Jelačin-Ogrinove liste s celimi čebri gnojice, jih psovalo s konzumarji in farskimi hlapci ter jim odrekalo sploh človeške lastnosti, jim zdaj po svoji sijajni zmagi nujno roko v spravo! Ono hoče z njimi »iskreno sodelovati za skupne gospodarske cilje«, hoče vsakemu stvarnemu stremljenju nuditi roko, »še celo tako daleč gre plemenitost in samopozrtvovalnost« »Jutra«, da proglašja one kandidate, ki jih je še včeraj slavilo kot prave in pristne »naprednjake«, za od vsake politike popolnoma »nezavisne« ljudi, ki bodo zastopali samo »gospodarske interese celega svojega stanu«. Kdo bi ne bil ob tem ginjen. Pa, nprav se ne da potlačiti — komaj je »Jutro« to izustilo, že zaključuje svoj članek z zagotovitvijo, da se bodo njegovi »nezavisni« kandidati in zgolj gospodarski delavci v vseh vprašanih ravnali po »naprednem svetovnem naziranju«. To je res napredna logika. V ostalem pa nas zelo veseli, da so esdeesarski tako hitro izpregledali jalovost svoje »zmage« in da jih je strah odgovornosti, ki jo bo nosila SDS, ako bi ta Zbornica bila res potrjena, za svojo gospodarsko politiko. Potem naj bi jih »konzumarje« vlekli z »iskrenim sodelovanjem« iz blata. Pa iz te moke gotovo ne bo kruha.

KAKO JE G. DR. ŽERJAV AGITIRAL.

V rokah imamo pismo, kakršnih je te dni veliko razpošiljal trgovcem g. dr. Gregor Žerjav. Pismo z lastnoročnim podpisom g. dr. Žerjava slove:

Dr. Gregor Žerjav
Ljubljana
Vegova ulica št. 2

Ljubljana, dne 21. 9. 1926.

Velepoštovani gospod
trgovec
Ljubljana

V naši evidenci manjka zaznamba, da ste izvršili volilno pravico, ki jo imate za Trgovsko zbornico v ... trgovski kategoriji (modre listine). Prosim Vas, da sigurno izvršite volilno pravico v korist kandidatov ljubljanskega trgovskega gremija in ostalih gremijev.

Vsekakor prosim radi reda Vašega obvestila, oziroma izročite odposlancu izkaznico z glasovnico, da se more takoj in še pravočasno oddati komisiji.

Z odličnim spoštovanjem

Dr. Žerjav.

SKRIVNOSTNE BESEDE.

»Morda jim diši razkosanje naših vsaj kolikor toliko rentabilnih podjetij« — tako se obreguje »Slovenski narod« v nas, proslavlja »zmago« napredne misli v Trgovski zbornici — »morda bi radi pobasali v svojo malho še to malo, kar so si naši trgovci in obrtniki s težkim trdom pridobili. Zdi se — nadaljuje ta dična starina — »da je bil namen konzumarjev zanesti v Zbornico borbo med solidno podjetnostjo in izpodkopavanjem zdravih temeljev našega gospodarstva.« — Na koga je neki mislil »Narod«, ko je to pisal, smo radovedni? Uničevanje rentabilnih podjetij, pobasanje v malho, kar so si drugi s težkim trdom pridobili, izpodkopavanje zdravih temeljev našega gospodarstva, nesolidnost — na koga neki to meri? Na nas uboge »konzumarje« pač ne, čeprav nas »Narod« v misli jemlje, ker teh grehov se čutimo popolnoma nekrive. Mi namreč nismo v nobenem sorodu s kom ali čem, kar ima take dične lastnosti, kakor jih »Slovenski narod« z zgoraj omenjenimi besedami tako markantno slika.

Da nam je izid volitev v Zbornico zaprl sapo — meni mali Moric v »Jutru«. Se moti, Mi smo namenoma počakali, da se mirno izvrši skrutinij in ugotovi docela nedvomni rezultat, preden izrečemo svojo sodbo, medtem pa smo se zabavali ob huronskem kričanju esdeesarskega tiska.

IGRALNICA V ČASNIKARSKEM KLUBU ZAPATA.

Belgrad, 2. oktobra. (Izv.) Kakor znano, je bilo vprašanje igralnice v tukajšnjih prostorih časnikarskega kluba predmet živahnih razprav. V sled tega vprašanja na kongresu na Cetinju je prišlo do tega, da je novo izvoljena uprava JNU odstopila. Predsednik belgrajske sekcije JNU je danes vprašanje igralnice rešil na ta način, da jo je dal zapreti.

Beleške

△ G. Luka Jelenc se je po porazu med učitelji zabarikadiriral v Učiteljski tiskarni. Od tam skuša izvrševati navodila SDS za zbiranje novih vojakov učiteljev SDS. V ta namen je začel skupno s svojim tovarišem Šmajdekom izdajati novo glasilo SDSarskega učiteljstva. Glavni pedagogični namen novega lista »Edinost« je po njegovi lastni izjavi: »boj proti prizadevanju elementov spraviti pod peto klerikalnega reakcionarstva«. Novo kulturno delo torej označja v »Edinosti« g. Jelenc: boj proti elementom, boj klerikalni peti. Pa še neko posebnost ima ta »Edinost«. Izhajala bo namreč »po potrebi«. Upamo, da učiteljstvo nima te potrebe in da bo g. Jelenc lahko pridržal »Edinost« za svojo potrebo.

Dr. Ninčič v Parizu.

Paris, 2. okt. (Izv.) Danes je dal Briand na Quai d'Orsayu obed na čast našemu ministru za zunanje zadeve dr. Ninčiču.

Paris, 2. okt. (Izv.) »Petit Parisien« piše ob priliki konference med Briandom in dr. Ninčičem, da je dr. Ninčič obvestil Brianda o svoji diplomatski aktivnosti v Ženevi in o sklenjeni pogodbi s Poljsko in Avstrijo.

Paris, 2. okt. (Izv.) Dr. Ninčič se je danes razgovarjal z generalnim sekretarjem Bertelotom in je bil sprejet od min. predsednika Poincarreja.

RADE PAŠIČ NOČE PRED ANKETNI ODBOR

Belgrad, 2. oktobra. (Izv.) Današnje sejo anketnega odbora je javnost pričakovala z velikim zanimanjem, ker je bil nanjo povabljen Rade Pašić, ki je snoči prispel v Belgrad. Rade Pašić pa pred anketni odbor sploh ni prišel in tudi ni prišel blizu, četudi biva v Belgradu. Anketni odbor je potem nadaljeval čitanje aktov o subotički aferi. Radi prihoda českoslovaških parlamentarcev se je odlagajo do četrta.

RUDE BAČINIĆ PROTI RADIĆU.

Split, 2. oktobra. (Izv.) Kakor znano, je izbruhnilo v Radićevih organizacijah v Dalmaciji veliko nezadovoljstvo z delovanjem vodstva Radićeve stranke. Šibeniška organizacija je zelo naklonjena Nikiću. Spori med člani Radićevskih organizacij nastajajo po celi Dalmaciji. Nezadovoljstvo z Radićevo politiko se vedno veča. Velika važnost se pripisuje akciji poslanca Rude Bačinića, ki se je v Dalmaciji odločno postavil proti Radiću. Ni izključeno, da bo pristopil k Nikiću. Za Radića je položaj v Dalmaciji zelo slab. Razvoj dogodkov se v Dalmaciji pričakuje z velikim zanimanjem.

Stresemann o zmagi svoje politike.

Köln, 2. oktobra. (Izv.) Na kongresu nemške ljudske stranke je govoril ob živahnem aplavzu zborujočih nemški zunanji minister dr. Stresemann o splošnem političnem položaju. Poudaril je v svojem govoru, da se ima glede pravca svoje politike boriti z močno stranko, ki moli venomer: našo iluzijo daj nam tudi danes, Gospod. Vendar je njegova politika nastopila zmagovalno pot od februarkega memoranda preko Londona in Ženeve do Pariza. Ta politika je vodila do izpraznitve Porurja.

Nemško-francoski sporazum predstavlja jedro vsakega sporazuma. Dr. Stresemann zatrjuje v nadaljnjih izjavah, da veruje v Briandovo voljo za izvajanje politike miru. Zlasti važen je bil oni del Stresemannovega govora, v katerem je opozoril, da utira ravno gospodarstvo Francije in Nemčije pot tej politiki sporazuma. Ta korak francosko-nemškega gospodarstva bo našel brez dvoma velik odmev v svetovni gospodarski politiki. In tudi Anglija je imela vedno možnost, da pristopi izvajanju te sporazumne politike, ako bi hotela.

Nato se je dr. Stresemann še dotaknil nekaterih perečih notranjopolitičnih vprašanj in je za svoj govor žel na koncu viharen aplavz.

Pred novo češko vlado.

Praga, 2. okt. (Izv.) Novo parlamentarno večino bodo po dosedanjih pogajanjih sestavile sledeče parlamentarne skupine: 46 čeških agrarcev, 31 poslancev čl. ljudske stranke, 24 nemških agrarcev, 23 poslancev slovaške ljudske stranke, 13 nemških krščanskih socialcev, 13 poslancev češke obrtne stranke in 13 narodnih demokratov. Ta skupina bi imela v zbornici 23 glasov večine. Mogoče pa je, da se ji pridružio še poslanci madjarske krščanske stranke. Zelo verjetno pa je, da se bo za prehod sestavila še enkrat rekonstruirana uradna vlada.

NOVI ŽUPAN V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 2. okt. (Izv.) Pri današnji ožji volitvi za župana sta bila skupno oddana 302 glasova. Od teh je dobil dosedanji župan in kandidat krščanskega bloka dr. Eugen Sipőcz 166 glasov in je s tem izvoljen. Kandidat demokratskih strank Stephan Barczv je dobil 134 glasov.

PANEVROPSKI KONGRES.

Dunaj, 2. oktobra. (Izv.) Predsedstvu panevropskega kongresa, ki prične jutri zborovati, je med drugim poslal jako dolg brzojavni pozdrav češki zunanji minister Beneš.

SMRTNA KAZEN V ITALIJI.

Rim, 2. okt. (Izv.) Na današnji seji min. sveta se je osvojil zakonski predlog, s katerim se v Italiji spet uvaja smrtna kazen za zločine proti kralju, kraljici, prestolonasledniku in šefu vlade, za voditelje javnih uporov in izvršilce atentatov na maso. Mussolini je bil naznanil zopetno uvedbo smrtni kazni že v svojem govoru po izvršenem zadnjem atentatu. Odločeval bo o smrtni kazni poseben oddelek kasacijskega sodišča.

Na seji se je sprejel tudi zakonski predlog, da se odpravijo volitve v deželne zbornice. Ta sklep je moral nujno slediti odpravi občinske avtonomije v Italiji ter popolnemu zavladanju fašistovske diktature.

NOV FAŠISTOVSKI ZLOČIN.

Pariz, 2. oktobra. (Izv.) Glasom poročil iz Mantove je bil tamkajšnji predsednik katoliških organizacij Cessi v nedeljo od treh fašistov ubit v pričo žene in otrok.

MEDNARODNA ŽELEZNIŠKA KONFERENCA.

Rim, 2. oktobra. (Izv.) V Napolju zboruje mednarodna železniška konferenca. Razgovori se predvsem sučejo o izboljšanju transporta življenjskih potrebščin.

PRVI ČESKOSLOVAŠKI HIDROPLAN.

Praga, 2. oktobra. (Izv.) Prvi českoslovaški hidroplan firme »Aero« je izvršil poizkusni polet, ki je zelo uspel. Dosegel je hitrost 180 kilometrov na uro.

Prosvetna zveza

Jezikovni tečaji. Za angleščino se prične v torek popoldne ob 5 in sicer v semenišču v dvorani Srca Jezusovega. Oglasilo se je do sedaj 14 gospodov-duhovnikov. Kdor se želi oglasiti za drugi tečaj (za laike) naj se oglasí vsaj do 5. oktobra v pisarni Prosvetne zveze. Isto velja za francoski, srbskohrvatski laški in nemški jezik. Ker je učnina tako malenkostna, zato ne odlašajte s priglasom.

Občni zbor Prosvetne zveze se vrši 26. oktobra t. l., na kar opozarjamo društvene odbore, da naj točno vrnejo poslane jim statistične vprašalne dopisnice.

Novo mesto. Redni letni občni zbor Slov. kat. prosvetnega društva »Sofa« bo 14. oktobra ob pol osmi uri zvečer v dvorani Rokodelskega doma z običajnim dnevnim redom.

Kranj. V nedeljo dne 3. oktobra vprižori društvo »Kranj« na odru Ljudskega doma Finžgarjevo »Naša krič.« Začetek ob 8. uri popoldne.

PROSVETNA ZVEZA V MARIBORU

si je oskrbela priprave, da lahko prireja projekcijska predavanja tudi v krajih, ki električnega toka nimajo na razpolago. Poslej so zanimiva predavanja s slikami mogoča povsod, v vsaki vasi, pa če ima električni tok ali ne. Da je le dvorana na razpolago, ki se da zatemniti.

Razen tega je Prosvetna zveza nakupila več predavanj po izvornih fotografskih posnetkih prof. dr. Jeharta v Orientu in bo svojo zbirko stalno izposojevala.

1. Zamenkrat so na izbiro tale predavanja:
2. Mezopotamija (Babilon, Ur, Ninive) 69 slik.
3. Jeruzalem (samo mesto) 60 slik.
4. Sinaj 53 slik.
5. Galileja, domovina Gospodova. 60 slik.
6. Mrtvo morje in bližnja okolica 35 slik.
7. V kratkem bodo na razpolago:
8. Egipt.
9. V deželi Filistejev.
10. V domovini Saula in Davida (Judeja).
11. Iz Kaire v Bagdad.

Društva naj naročijo predavanja pri Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, ter naj napovejo:

1. Katero predavanje želijo.
2. Dan in uro predavanja.
3. Ali imajo električni tok. Če ga imajo, naj natančno napovejo, ali je tok istosmeren ali izmeničen in koliko voltov šteje. Naj poizvedo za te podatke pri zanesljivem strokovnjaku-monterju. Napačni podatki bi nam uničili naše drage električne naprave!

Ako društvo nima električnega toka, je dovolj, če nam napovedo dolžino in širino dvorane. Za take kraje vzamemo s seboj naš novi aparat, ki ima skoraj enako močno luč kot elektrika.

Prijave bomo reševali po vrsti, kakor nam bodo prihajale. Predavatelja oskrbi Prosvetna zveza sama.

Društva bodo za uporabo naših aparatov in diapozitivov plačala le efektivne stroške obravnave.

Opozorjamo pa tudi na to, da naj društva predavanja pravočasno prijavijo okrajnim glavarstvom in dajo vstopnice Zigosati. Vstopnina za predavanja naj po možnosti bo le toliko, da društvo ne bo imelo izgube. Tako bodo predavanja postala bolj priljubljena in odprta tudi revnejšim slojem.

O vseh drugih podrobnostih bo Prosvetna zveza pisмено obvestila. Zeleti je, da se predavanja napovejo vsaj en mesec dni naprej.

Vabimo naša društva, da prav pridno prireajo predavanja. Poleg zgoraj omenjenih bo Prosvetna zveza imela na razpolago tudi druge diapozitive, katerih spored bo poslala vsem društvom na vlog. Prosvetna zveza v Mariboru se ni strajala ogromnih stroškov za prvostopenjsko opremo ter je izpolnila društvom njihovo tolikrat povdarjeno željo po aparatu, ki bi bil neodvisen od elektrike. S tem je hotela dati društvom pobudo, da prireajo čim več predavanj, ki so posebno zanimiva, ako se jih donazorjuje s skioptičnimi slikami.

Splošni pregled volivnih rezultatov.

Izvoljeni so tiskani debelo.

Industrijski odsek.

Volivnih upravičencev v vseh štirih kategorijah: 416. Pri skupnih kandidatih je število glasov samo enkrat navedeno.

I. KATEGORIJA:

Volivnih upravičencev: 54. Volilo 43. V odstotkih 77.5%.

Lista Zveze industrij. Jelačin-Ogrinova lista		Kandidati	
		Kandidati	
Rihard Skubeč	43	Isti	
Avgust Westen	39	"	
Avgust Praprotnik	28	Anton Rojina	
Anton Krejci	40	Isti	
Namestniki		Namestniki	
Josip Gorišek	43	"	
Ing. Klinar	40	"	
Josip Rosenberg	36	"	
Peter Kozina	24	"	

G. Avgust Praprotnik je bil izvoljen z večino 13 glasov proti našemu kandidatu g. Antonu Rojini.

II. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 205. Volilo 176. V odstotkih 85.8.

Lista Zveze industrij. Jelačin-Ogrinova lista		Kandidati	
		Kandidati	
Dragotin Hribar	173	Dragotin Hribar	173
Oskar Dračar	86	Konrad Golobčanec	88
Josip Lenarčič	85	Josip Lenarčič	173
Dr. Rad. Pipuš	85	Geza Hartner	87
Namestniki		Namestniki	
Ing. Milan Šuklje	123	Ing. Milan Šuklje	123
Ing. Milan Šuklje	87	Franc Vehovar	87
Vinko Kukovec	82	Anton Kajfež	149
Anton Kajfež	87	Rupert Pivec	87

Razveljavljenih: 3.
V tej kategoriji je zmagala naša lista.

III. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 104. Volilo 89. V odstotkih 85.6.

Lista Zveze industrij. Jelačin-Ogrinova lista		Kandidati	
		Kandidati	
Franc Bonač	88	Franc Bonač	88
Franc Sirc	43	Franc Lahovnik	51
Jakob Zadavec	37	Peter Kozina	45
Julij Glaser	85	Julij Glaser	85
Namestniki		Namestniki	
Zakotnik Ivan	37	Vinko Resman	44
Hanko Pogačnik	66	Hanko Pogačnik	66
Franc Ravnihar	68	Franc Ravnihar	68
Ing. Tomšič	44	Paul Pirich	44

Med Resmanom, Pirichom in ing. Tomšičem se je žrebalo in je izpadel ing. Tomšič.

V tej kategoriji je zmagala naša lista.
Razveljavljenih: 1.

IV. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 53. Volilo 50. V odstotkih: 94.5.

Jelačin-Ogrinova lista		Lista SDS	
Kandidati		Kandidati	
Ing. Remec	19	Dr. Rekar	30
Dr. Pipuš	17	Dr. Diehl	30
Franc Hribar	20	Rebek	30
Ing. Dračar	20	Sire Franc	30
Namestniki		Namestniki	
Avsenek Ivan	20	Adolf Ribnikar	29
Diehl R.	17	Z. Ravec	27
Dr. Božič	18	Lajovic	25
Durjava	16	Viktor Glaser	23

SDS je zmagala z večino 10 glasov.
Za uradno kandidato listo Zveze industrij. ni nihče glasoval v tej kategoriji.

Trgovski odsek.

Volivnih upravičencev vseh štirih kategorij: 9.514. Volilo 7062. V odstotkih 74.2%.

I. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 337. Volilo 286. V odstotkih: 84.7%.

Jelačin-Ogrinova lista		Lista SDS	
Kandidati		Kandidati	
Josip Verlič	143	Ernst Hieng	143
Rudolf Stermecki	144	K. Elsbacher	143
Jurij Picek	143	Vilko Weixl	142
Vid Murko	143	Anton Vrenkel	143
Namestniki		Namestniki	
Anton Pavhekar	144	Ivan Zelenikar	142
Martin Vrabl	144	Anton Umek	142
Franc Lippe	144	Franc Givda	142
Anton Pazarine	144	Franc Tuladar	142

Vsi naši namestniki in kandidat Stermecki so izvoljeni. Med kandidati naše liste Verličem, Picekom in Murkom ter med kandidati SDS Hiengom, Elsbacherjem in Vrenkelom je odločil žreb in so bili vsi trije zadnji izvoljeni.

II. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 1229. Volilo: 1055. V odstotkih: 85.8%.

Jelačin-Ogrinova lista		Lista SDS	
Kandidati		Kandidati	
Lovro Bruderman	450	Ludvik Brumen	583
Venčesl. Breznik	450	Lovro Petovar	584
Ivan Prose	451	Josip J. Kavčič	584
Franc Petuh	449	Adamčič	585
Namestniki		Namestniki	
Franc Skafar	448	Ivan Varnihar	585
Josip Gagel	450	Fran Pogačnik	585
Maks Vale	450	J. Kostanjšek	584
Franc Cajnko	449	Leop. Fürsager	584
Jožef Gšpar	449		

SDS je zmagala z večino 135 glasov.

III. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 1305. Volilo: 1060. V odstotkih: 81.2%.

Jelačin-Ogrinova lista		Lista SDS	
Kandidati		Kandidati	
Stanko Lenarčič	500	Ivan Gregore	541
Florijan Gajšek	500	Ferdo Pintar	541
Avgust Čadež	500	Fran Zebal	541
Edvard Kukec	500	Janko Klun	541
Namestniki		Namestniki	
Matija Rom	500	Josip Ivančič	541
Krištof Spaniček	500	Srečko Kranjc	541
Marko ardinar	500	Anton de Glerija	541
Rudolf Kovačič	500	Peter Mravljak	541
Neveljavnih: 19.			

SDS je zmagala z večino 41 glasov.

IV. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 6.643. Volilo: 4661. V odstotkih: 71.3%.

Jelačin-Ogrinova lista		Lista SDS	
Kandidati		Kandidati	
Ivar Jelačin	2583	Alojzij Mohorič	2070
Antoni Petercar	"	Edvard Kastelic	"
Franc Korošec	"	Fran Korošec	"
Janko Tavčar	"	Ivan Snoj	"
Namestniki		Namestniki	
Josip Petelin	2583	Anton Sila	2070
Josip Lavtižar	"	Fran Mikolič	"
D. Tombah	"	Franc Kolenc	"
Maks Turnšek	"	Ivan Kos	"

V tej kategoriji je do sedaj znano le to, da je dobila tu Jelačin-Ogrinova lista 2583 glasov, nasprotna SDS lista pa okrog 500 glasov manj.

V trgovskem odseku je glasovalo za listo Jelačin-Ogrin približno 3677, za listo SDS pa 3242 trgovcev.

Obrtniški odsek.

Volivnih upravičencev: 23.027. Volilo: 16.602. V odstotkih: 71.6%.

I. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 862. Volilo: 704. V odstotkih: 81.7%.

Jelačin-Ogrinova lista		Lista SDS	
Kandidati		Kandidati	
Josip Hafner	341	Eng. Franchetti	360
Ivan Lančič	341	Mihail Vahar	360
Ivan Rojina	341	Plečnik J.	240
Avgust Pen	341	Bizjak Ivan	360
Namestniki		Namestniki	
Fran Zavodnik	340	Ivan Kersnič	360
Anton Lekše	340	Fran Spes	360
Ign. Linigoi	340	Josip Holy	360
Josip Srečnik	340	Fran Dolžan	360

Kandidat Fran Grom: 80.
Razveljavljenih: 3.

SDS je zmagala z večino 19 glasov.

II. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 1072. Volilo: 813. V odstotkih: 75.7%.

Jelačin-Ogrinova lista		Lista SDS	
Kandidati		Kandidati	
Jernej Ložar	378	Žurman Ivan	417
Blaž Zupanc	379	Kavčič Fran	417
Val. Spr. Jina	379	Horvat Janko	416
Karol Stupan	380	Ogrič Filip	417
Namestniki		Namestniki	
Anton Bule	379	Rozman Ivan	416
Jurij M. r	378	Turk Josip	416
Peter Zadavec	379	Rozman Alojz	416
Fran Breznik	379	Kuhar Rudolf	416

Razveljavljenih 16 glasov.
SDS je zmagala z večino 37 glasov.

III. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 2.987. Volilo: 2212. V odstotkih: 74.8%.

Jelačin-Ogrinova lista		Lista SDS	
Kandidati		Kandidati	
Ivan Ogrin	1071	J. Ambrožič	1079
Anton Lipovšek	1076	Martin Kolšek	1083
Štefan Sukič	1072	Ivan Černik	1083
Ivan Polak	1072	Josip Berlič	1083
Namestniki		Namestniki	
Fran Pust	1076	Turšič Leopold	1083
Ivan Černe	1076	Hamelna Karel	1083
Hans Schuller	1076	Anžič Franc	1083
Jakob Jač	1076	Čeh Štefan	1083

SDS je zmagala z večino 3-12 glasov.

IV. KATEGORIJA.

Volivnih upravičencev: 18.103. Volilo: 12.873. V odstotkih: 71.1%.

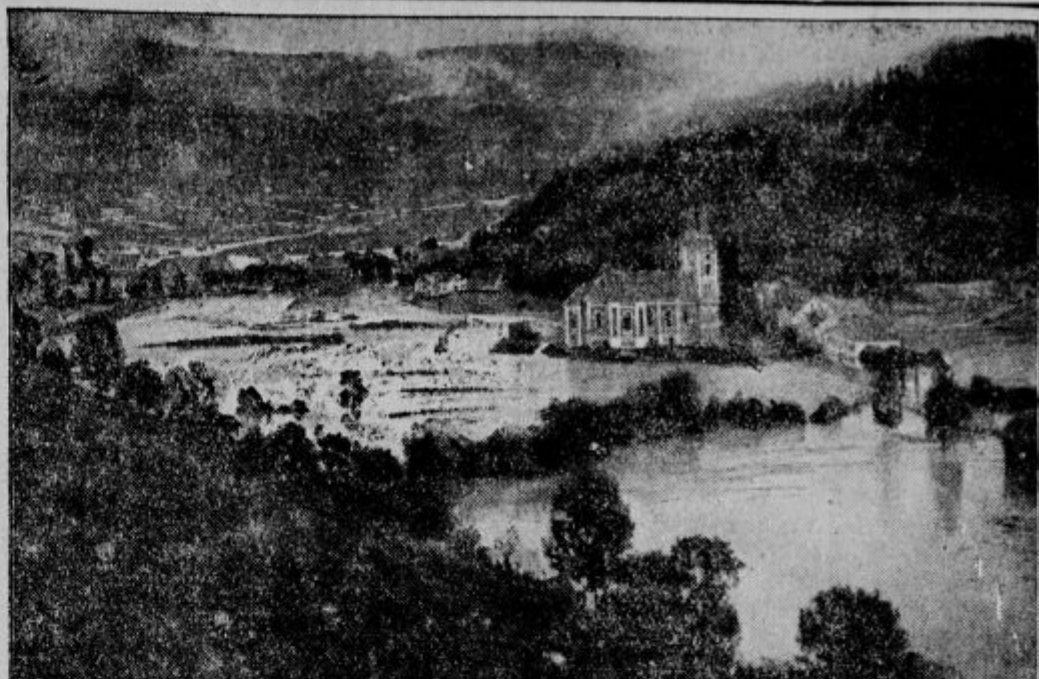
Jelačin-Ogrinova lista		Lista SDS	
Kandidati		Kandidati	
Vrečar Janez	7520	Klubička Adolf	4218
Hohnice Miloš	7515	Reber Josip	5348
Babnik J.	7514	Nerat Franc	5344
Koračija Franc	7520	Rozin Miloš	5343
Namestniki		Namestniki	
Litrop Jan	7516	Podhrastki Karel	5346
Toporič Joško	7513	Rožič Stefan	5343
Benegalija Ant.	7514	Kolar Josip	5343
Simončič Vinko	7525	Štefe Anton	5347

Kandidat SDS Josip Klubička je dobil 1183 glasov.

V tej kategoriji je naša lista zmagala z večino 2177 glasov.

Za Jelačin-Ogrinovo listo je glasovalo 9371 obrtnikov in za listo SDS pa 7204.

Obrtniški rezultati vol, komisije bodo znani šele prihodnji teden.

Delni pogled na žiri ob povodnji 27. septembra.

Razrušene njive in travniki in žage Matije Cankarja na Selu pri Žireh.

Kaj se godi doma

Prva pomoč poplavljenjem.

Ljubljana, 2. oktobra.

Danes sem si ogledal opustošene kraje v Polhovem gradu in drugih vaseh, kolikor mi je bilo to mogoče v enem dnevu. Povodenj ni bila samo mnogo večja kakor pred dvema letoma, marveč je zapustila tudi žalostnejše posledice. Ljudstvo je silno potrto in se zdi, da zdva nad vladno dobrohotnostjo. Včeraj je bila namreč v Polhovem gradu komisija, ki je prinesla poplavljenjem kot prvo pomoč 8000 dinarjev. Mož, ki mu je odneslo hišo in nima drugega kakor obleko na sebi in otroke, je dobil 1000 Din. v drugi hiši, kjer jim je povodenj vse odnesla, da nimajo skorjice kruha, na polju pa je ves pridelek uničen, so dobili 500 Din. To so bili največji zneski. V vaseh Log, Belca, Dvor, Krastenica je ljudem povodenj uničila vse pridelke, v drugih pa ni veliko bolje. Vsled živinske bolezni ne smejo ljudje prodajati živine krme pa nimajo zanje, zlasti ne za svinje. Tu bi bila res potrebna nujna in resnična prva pomoč. Ravnotako je nujno potrebno, da se pri Polhovem gradu na dveh straneh čimprej spravi voda v staro strugo, ker se neupravnost izpodjeda plodno zemljo in utegne ob novem, četudi manjšem naliivu, prodreti čez sredo najplodnejšega polja in vsak trud pozneje bi bil zaman. Cesta je od Dobrove do Ljubljane porabna, dasi izprana, do Dobrove pa se morajo voziti po dolgem ovinku na horjulsko cesto. Ljudje povsod pridno delajo, pa naravno niso tako težki nalogi kos. Po vseh hišah v dolini je do kolena blata in imajo samo s čiščenjem hiš dovolj posla. Da se vpostavi promet in opravi najnujnejše delo, da voda vsaj naprej ne bo delala škode, je treba številnih delavskih rok. Uspešno in hitro bi moglo pomagati vojaštvo, toda orodje in hrano bi morali pripeljati seboj, ker vsega tega ljudje sami nimajo. Toliko v opozorilo lokalnim oblastim.

Franc Smodej, nar. poslanec.

Posl. Sernec med poplavljenji.

Poslanec Dušan Sernec si je ogledal vse poplavljenne kraje logaškega okraja. Danes odputuje poslanec zopet v Belgrad, da nadaljuje posredovanje za državno pomoč poplavljenjem.

Strašna povodenj v dolini od Nove Oselice do Fužin.

V nedeljo ponoči je močno deževalo. V ponedeljek zjutraj pa so bili taki naliivi nad hribi okrog Nove Oselice, kakor da bi se utrgal oblak. S trahovito naglico so narasli hudourniki in potoki, ki tečejo po štirih dolinah in ki se v Sovodnju zlivajo v skupno strugo potoka Hobovšica. Narasle vode so trgale zemljo in drevesa ter prestopile bregove. Podrl so se vsi jezovi na vseh

mногоštevilnih žagah in mlinskih, voda je odnesla vse mostove. V Sovodnju je voda vdrla v hiše, ki so bile v nevarnosti, da jih odnese. Voda je podrla del novozgrajene klavnice mesarja Karla Morolita, odnesla popolnoma novo, podzidano šupo Franciške Kacin, odnesla je celo steno hiše mizarja Janeza Jelovčana. V Hobroših je podrla in popolnoma odnesla novo, podzidano šupo Jožefa Peternela ml. in zraven stoječo šupo Jožefa Peternela star. Ravno tam je odnesla polovico hiše gostilničarja Jakoba Bogataja. Na mnogih krajih so se naredili usadi zemlje, rodovitno zemljo je odnesla voda, posejano ozimno žito je voda večinoma odnesla, ker so njive vse v bregovih. Cesta od Podjelovega brda skozi Sovodnj do Fužin je na mnogih krajih popolnoma razdrta in odnešana, tako, da na nekaterih krajih niti pešec ne more skozi. Pri Fužinah je cesta zopet popolnoma odnešana, kos hriba in hiša, ki je stala na njem, je zdrknil v Soro.

Prebivalci velikega dela vasi občine Oslien so popolnoma odrezani od prometa. Noben voz ne more pripeljati živeža. Po trgovinah so ljudje takoj pokupili moko in drugi živež, toda trgovine niso bile založene z blagom. S strahom gledajo ljudje v bodočnost. Zima se bliža, noben mlin ne melje, nobena žaga ne teče, nobena cesta ne drži več v te kraje, na drugi strani je pa italijanska meja, odkoder tudi ni mogoče dobiti živeža.

Vrhnika.

Polje od Verda do Zalostne gore ter proti Bevkam in Bl. Brezovici, tako zvani »Maha«, je še vedno pod vodo. Vsi jesenski pridelki so uničeni. Prizadeti po pravici pričakujejo davčnih olajšav.

Iz Litije.

Nevarnost povodnji je, hvala Bogu, tudi pri nas minula. Sava je že močno vpadla. Voda še stoji v nekaterih kletah kot pri Kokliču, občinski hiši, »šlosarici«, Kvasu. Povodenj je povzročila mnogo škode posestnikom njiv na litijemskem polju, kamor je Sava nanese mnogo peska, blata, posebno zelje je skoro nerabno, ker je polno peska in blata. Na vsak način bo Litija nevarnosti povodnji vedno izpostavljena vse dotlej, dokler se ne bo z državno podporo pričela tu Sava regulirati tako, da se desni breg zasuje ter polem oba bregova zavaruje z močnim betonskim nasipom. Struga Save bi se na vsak način zožila ter poglobila, Litija pa bi bila okrašena s krasnim zasavskim parkom. Občina ima v to svrhu že ustanovni fond 50.000 Din, žal pa vsled sedanje gospodarske krize na povečanje tega fonda zaenkrat ni misliti. — Naš most se je zopet izkazal pri povodnji in je vso katastrofo kot vse dosedanje s stojiščno mirnostjo preстал. S tem pa še ni rečeno, da bi naša gradbena direkcija, kateri gre oskrba tega mostu, bila mnenja, da vsled tega ni treba Litiji novega betonskega mostu, ker večno tudi ta sedanji lesen ni bo niti ne more vzdržati, in se lahko zgodi, da pri prihodnji taki poplavi savski valovi most odnese. Gradbena direkcija itak dobro ve, da je naš most skrajno slab, posebno v temeljih, kjer se ni desetletja nič popravljalo. Zato prav resno

apeliramo na gradbeno direkcijo, da z vso silo deluje na to, da se vendar enkrat že prične z gradnjo tega prepotrebnega mostu, saj to ni samo vitalnega pomena za litjski okraj, ampak tudi silno važen strateški postulat.

Stanovanja, stanovanja!

Maribor, 2. oktobra 1928.

Veličasten shod onih, ki nimajo lastne strehe, pač pa imajo stanovanje v tuji hiši, je pretekli četrtek pokazal, da kljub vsem prizadevanju organizacije stanovanjskih najemnikov in hišnih posestnikov ne pridemo do mirnega soživljenja. Obe organizaciji sta dozaj dosledno zastopali le svoje stališče brez ozira na stališče nasprotnih organizacij. Zato ni čuda, da se organizaciji ne zblížujeta k skupni rešitvi perečega vprašanja, ampak kopleta vedno večji prepad med hišnim posestnikom in njegovim najemnikom. Ako smo popolnoma objektivni, moramo reči, da bi mnogo sporov, ki so danes pred sodiščem, izostalo, ko bi se obe stranki mirno pogovorili, da ni ena ali druga podlegla prenapeti zahtevi svoje skupine in organizacije.

Ljudje, ki jim ni za blagor ljudstva, ampak le za to, da težave njegovega življenja demagoško izrabljajo v svoje temne namene, so pri takem položaju vedno na delu. Tako so mariborski socialisti zahtevali, naj se gre na ulico (vsled česar bodo seveda potem vsi deložiranci pod streho, posebno če se še nekaj hiš demolira) in naj se vse hiše socializirajo, če bo potem seveda sploh še kdo zidati hotel. A take demagoške besede povzročajo na obeh straneh prizadetih samo odpor proti mirni rešitvi.

Društvo stanovanjskih najemnikov je s svojim pozivom, ki ga danes priobčujemo, na eni strani zavrnilo tako demagoško hujskanje socialistov, na drugi strani pa ponudilo roko hišnim posestnikom in njihovi organizaciji.

Ne moremo reči v naprej, v koliko bo ta poziv našel med hišnimi posestniki odmeva, a verjetno je, da je večina hišnih posestnikov za mirno in stvarno rešitev tega vprašanja. Prav bi bilo, da bi tak poziv nudil tudi kak realni predlog za ustanovitev nepristranskega razsodišča, ki bi tvoril podlago začetku mirne rešitve.

Ni naš namen s temi besedami braniti ene ali druge, pač pa javnost opozoriti na to, da se je dozaj res premalo delalo na mirno razpravljanje in reševanje celega vprašanja in le preveč sledilo enostranosti na obeh straneh. Zato je želeli tej akciji, ki zahteva žrtve od obeh strani, kar najhitrejšega razvoja, ker zima je blizu.

Umesten predlog.

Hišni najemniki v Mariboru so poslali hišnim posestnikom sledeči poziv:

Pozivljamo vse mariborske in okoliške hišne posestnike, naj končno že enkrat uvidijo, da najemniki niso krivi, da ne morejo ustreči njihovim željam radi svojih mizernih prejemkov, da oni niso povzročili težkega zla, ki danes vlada po celi državi. Položaj v naši državi je danes tak, da moramo trpeti in potrpeti vsi, bodisi najemnik ali posestnik.

Ker trpijo danes pod pezo gospodarskih in vremenskih nepravil vsi sloji, zelo hudo pa po stanovanjskem zakonu nezaščiteni, zato pozivljamo hišne posestnike, da pristopijo enodušno k akciji za ustanovitev nepristranskega razsodišča, ki ima reševati spore, nastale med hišnimi posestniki in nezaščitenimi.

Vedite, hišni posestniki, da Vas bo težko obsojila vsa javnost, ako ne boste niti v tej zadevi poskušali pokazati dobre volje.

Razširjenje in moderniziranje mestne klavnice v Ljubljani.

Ljubljanska občina je bila že davno potrebna nove moderne klavnice z vsemi potrebnimi poslopi in napravami, ki spadajo dandanes zraven. Ze bivši občinski svet pod pok. županom dr. Peričem je sklenil, da se preuredi in poveča mestna klavnica po vzoru najmodernejših takih naprav v inozemstvu. Dolgo časa so se načrti temeljito pripravljali, dokler ni stvar dozorela in je lansko leto stavbena tvrdka inž. Dukič & Co. prevzela gradnjo poslopija.

V zvezi s klavnico bo napravljena hladilnica z zmrzovalnico in izdelovanjem umetnega ledu. V higijenskem in gospodarskem oziru pa bodo nove naprave v klavnici izrednega pomena ne samo za Ljubljano, ampak za celo Slovenijo. — Moderne priprave za klanje, obešanje in razkosavanje živine, priprave za hitro in intenzivno čiščenje, praktično urejeni vrhni tiri s transportnimi sredstvi za prevažanje mesa; priprave za dviganje bodo v modernizirani klavnici omogočile higijensko neoporečen, naglo se razvijajoč, lahek način dela in veliko telesno varnost zaposlenega osojba.

V moderno urejeni hladilnici bo mogoče tudi v največji vročini konzervirati velike množine mesa za čas do dveh mesecev. S tem se bo preprečilo propadanje velikih ekonomskih vrednot in ustvarili pogoji za izvoz našega mesa v inozemstvo. Živina se bo lahko ob ugodnem času in pri ugodni konjunkturi nakupovala in bo v raztelesenem stanju čakala v zmrzovalnici na dobre cene v inozemstvu. Kvaliteta mesa se bo izboljšala in ljubljanski mesarji nam bodo nudili mnogo okusnejše meso kakor doslej.

Klavnica za govedo in drobnico dobi moderno klavniško instalacijo. Nameščenih bo 24 kompletnih klavnih mest za govedo z razpiralom za obešanje, ki se bo dvigalo z varnostnim dvigalom, opremljenim z centrifugalno zavoro. Z razpirala se razkrožna živina avtomatično preobesi na mačke, ki tečejo po vrhni tiri. Ti tiri vodijo iz klavnice skozi prostorno prometno vežo v predhladilnico. — Pri 6 urnem obratu bo mogoče v klavnici z lah-

koto zaklati 144 glav goveje živine in 448 kosov drobnice.

Tlak v klavnici bo izvršen z zadostnim padcem, vsi odtoki vode bodo opremljeni s sifoni proti smradu iz kanalizacije.

Obstoječi klavnici za prašiče se ob severni in južni steni prizidata dva prizidka. Južni prizidek bo z dovodnimi hodniki direktno zvezan s hlevi za prašiče ter bo imel čakalnice zanje in oddelke, kjer se bo vršil zakol prašičev. — V obstoječem objektu se postavi tik ob novem južnem prizidku dva kotla. Zaklani prašiči pade direktno iz klavnega oddelka v kotel, ki bo napolnjen z vročo vodo. Toplota se bo regulirala s paro. Iz kotlov se potegnejo prašiči na mize za mavžanje, da se odstranijo ščetine. Po tem delu se obesijo prašiči na transportna razpirala, kjer se razpolove in se odstranijo notranji deli. Po razpiralih se prevažajo potem po vrhni tiri, ki so izpeljani po celi klavnici, skozi pokrito prometno vežo v predhladilnico, kakor ostala zaklam agoveja živina. V tem delu bo mogoče zaklati in omavžati do 300 prašičev. — V zapadnem delu tega objekta bo urejen še oddelek za odiranje prašičev, kot je v Ljubljani v navadi. V tem oddelku se bo dnevno lahko zaklalo in odrlo do 100 prašičev.

V severnem prizidku bo čistilnica za notranje dele prašičev s 24 umivalniki s toplo in mrzlo vodo. Tu bo tudi sterilizator. Predviden je hiter in pravilen odtok vode in krvi ter temeljito izpiranje tlaka.

Stene bodo v obeh klavnicah z belimi keramičnimi filzami.

Radi boljše razsvetljave in ventilacije prašičje hladilnice se napravi na strehi večje število svetlobnih zračnih preduhov.

Severno od obstoječega hleva za govedo se prizida čistilnica za govedo in drobnico. Za snajenje vavnov itd. sta predvidena dva velika kotla, v katerih se regulira temperatura tople vode s pomočjo pare. Ob stenah so umivalniki s toplo in mrzlo vodo. Stene so obložene z belimi ploščicami. Za ventilacijo čistilnice služijo v stropu veliki ventilacijski nastavki. Razen tega je ventilacija mogoča z odpiranjem ventilacijskih okenskih kril.

Neposredno pri čistilnici je hišica za gnoj, kamor se dovaža ves gnoj iz klavnice in odpirajo vampi. Gnoj pade skozi lijkke direktno v gnojni voz. Poln voz se potegne po rampi navzgor in odpelje. Ob čistilnici so v novem prizidku še skladišča za kožo, loj itd.

Med hlevi za govedo in govejo klavnico se na vzhodni strani nanovo vzida klavnica za konje in čistilnica. Tudi ta klavnica je zvezana z vrhnimi tiri preko prometne veže s posebno predhladilnico za konjsko meso, ki je postalo tudi v Ljubljani že važen del prehrane za ubožnejše in srednje sloje prebivalstva. V kratkem bo tudi v Ljubljani več konjskih mesarjev. Sedaj je samo eden, in ta se ne more pritoževati, da bi imel premalo odjemalcev.

Med klavnico za govedo in prašiče se ob prometni veži nanovo vzidajo garderobe, stranišča, kopalnice, prostori za živinozdravnike, klavnične delavce, čuvaje itd.

Že omenjena pokrita prometna veža izgleda kakor velika visoka dvorana s svetlobno streho. Dolga je 69 m ter 12 m široka. Veža tvori zvezo med klavnicami in hladilničnim poslopjem. Tu preko vodijo vrhni tiri iz klavnice, tu se bo vršilo nakladanje mesa in odvoz iz hladilnice. Iz veže drži en tir direktno k eksportni rampi, kjer bo mogoče meso direktno nakladati v vagonce.

Vzhodno ob prometni veži je zgrajena velika hladilniška zgradba, ki je razdeljena v razne prostore. Vse notranje stene te zgradbe so obložene z izolacijskimi 10 cm debelimi plastmi z asfaltno smolo impregnirane plutovine. To je specialen material, ki je zelo drag in je bil naročen v inozemstvu. — Neposredno ob veži se nahaja predhladilnica za govedo, drobnico in prašiče; posebej za konje. Ko se je meso deloma ohladilo v tem prostoru, se prenese v prave hladilnice, kjer se nahaja nad 100 celic razne velikosti. Celice so med seboj popolnoma ločene in se dajo zaklepiti, tako da ima vsak mesar svoje blago pod ključem. V hladilnicah je mogoče spraviti štiri vagonce mesa. — Razen hladilnice je v pritličju še zmrzovalnica za divjačino in perutnino. V kletih pod predhladilnico se nahajajo prostori za nasoljevanje in izdelovanje klobas. Vsi navedeni prostori se umetno hladi z ohlajenim zrakom, ki se dovaja po posebnih kanalih.

Hladilna strojna naprava je amonijakovega sistema. V strojnici je postavljen hladilni stroj, ki proizvaja kot amonijakov dvojni kompresor 500.000 kalorij na uro. Zaenkrat bo zadostovala za hlajenje samo polovica kompresorja, druga polovica bo služila kot rezerva. Cevo vodi vodijo od kompresorja amonijakov plin h kondenzatorju, kjer postane amonijak vsled ohlajevanja cevi z velikimi vodnimi množinami tekoč. Otod pride amonijak po ceveh k izhlapovalcem, kjer pod pritiskom in ob nizki temperaturi izhlapeva in na ta način ohlajuje zrak. Posebni ventilatorji oskrbujejo dotok svežega ohlajenega zraka k hladilnim prostorom in odvajajo razgreti zrak. Pogon kompresorja se vrši s parnim strojem s 270 efekt. k. s. Strojica je opremljena s premičnim žerjavom nosilnosti 8000 kg za služaj montaž ali popravil.

V zvezi s hladilno napravo je tudi izdelovalnica ledu, ki bo proizvajala en vagon ledu dnevno. Led se shranjuje v posebnem skladišču. V velikem hladilniškem poslopiju je še shramba za olje, delavnica, pisarna in stranišče ter vodni stolp z rezervoarjem za mrzlo in toplo vodo. Za črpanje vode za ves obrat se je zgradil nov vodnjak.

Vzhodno od hladilnice se nahaja posebno poslopje za kotlarno z dvema kotloma, kurilno ploščvijo po 105 kvadr. m in obratnim tlakom 10 atmosfer.

Klavnica ima sedaj direktno zvezo z doleni-

sko progo držav. železnice potom novozgrajenega industrijskega tira.

Vse naprave bodo še letos izročene svojemu namenu ter bodo stale blizu 20 milijonov dinarjev.

Stavbno gibanje v Ljubljani.

Nalivi, ki so trajali zadnji teden, so silno škodovali onim gradbam, katere še niso prišle pod streho. Odprto zidovje je skozi premočeno in niti najlepše jezensko vreme ne bo moglo takih stavb osušiti. Vseled mokrote pa bodo trpele stavbe na svoji trdnosti in bi bilo potrebno, da se gornje plasti zidu sploh odstranijo, predno se z zidanjem na stavbi nadaljuje. Koristna bi bila revizija vseh premočenih stavb po mestnem gradbenem uradu, da se nedostaki odstranijo. To deževje ni torej samo škodovalo, ampak je tudi zavrla izvršitev stavb. — Tudi ometavanje notranjih sten, pleskanje in barvanje se ni moglo vršiti v onem tempu kakor ob lepem suhem vremenu.

Za Bežigradom gradi mestna občina še dve pritlični stanovanjski hiši, v vsaki štiri delavske stanovanja. Ena od teh je že pod streho, druga pa bo kmalu, če bo ugodno vreme. — Tam so že dovršene štiri hiše mestnih uslužbencev, a dovršitvi se bliža tudi enonadstropna trgovska hiša gosp. Kamenška. — Na južni strani ceste na Bežigrad, nasproti sedme mestne hiše, pa so začeli člani stavb. zadruge »Hera« dovažati gradbeni material ter se začno hiše graditi v najkrajšem času. To zemljišče je kupila »Hera« od tvrdke Hamann, ga dala razparcelirati za svoje člane ter pridobila s tem 15 stavbišč. Zemljišče bo zazidano z enonadstropnimi hišami v odprtem stavbnem sistemu.

Lepo napredujejo stanovanjske hiše ob Linhartovi ulici na zemljišču »Hera«. Tam bo letos dogotovljenih šest enonadstropnih vil, večinoma s po enim večjim stanovanjem. — Mestna trinadstropna hiša ob Ahaciljevi cesti vidno raste in je verjetno, da bo v dobrem mesecu vsa pod streho. Taka velika stavba pa se počasi suši; zato se bo moralo notranja dela odložiti vsaj do aprila. — V Jenkovi ulici bo Praprotnikova hiša kmalu tudi notranje dovršena. — V Cerkvenikovi hiši ob Korytkovi ulici pa že ometavajo notranje stene; medtem ko bo sosedna Mencejeva hiša že kmalu zrela za vselitev.

Ob Slovenski ulici v Sp. Šiški namerava Lojze Malgaj na parc. 339-6 sezidati visokopritlično stanovanjsko hišo in delavnico za ličarska dela. — Enonadstropno enodružinsko hišo pa si postavi dr. Iv. Prijatelj v Bogiščevi ulici na Mirju ter jo bo prizidal na obstoječo hišo univerzit. prof. dr. La. pajneta, tako da bosta obe hiši tvorili enoto.

Mogočna stavba nove školske cerkve je dovršena v toliko, da jo bodo mogli v nedeljo 3. t. m. že uporabljati za cerkvene svečanosti in pobožnosti v čast Sv. Frančiška. Veliki oltar je napravljen iz črne marmorja, ki ga lomijo v Podpeči. V četrtek je gradbena direkcija poslopje komisijonirala s stavbno-tehničnega in požarno-varnostnega stališča ter se je frančiškanskemu provincijalatu podelilo ex commissione provizorično uporabno dovoljenje.

Darujte za Ljudski sklad SLS!

CENJENIM NAROČNIKOM!

Z mesecem oktobrom se pričinja novo četrletje za naročbo „Slovenca“. Vabimo vse cenj. naročnike, da nam oslanejo zvesti ter čim prej obnove naročnino za letošnji zadnji kvartal, v kolikor že nimajo plačane naročnine do konca leta. Kar nima pri rokah položnice, naj jo reklamira. S pravočasno obnovitvijo naročnine si zagotovijo nemoteno prejetje lista, obenem pa tudi že pravico soudeležbe pri zadnji tekmi za denarne nagrade v januarju prih. leta.

Posebej pa vabimo vse cenj. naročnike, da porabijo bližnje tedne za prav živahno agitacijo za razširjenje našega lista. Vsak naš somišljenik naj skuša v tej dobi pridobiti vsaj enega naročnika za „Slovenca“. Vsi na delo z geslom: „Slovenca“ v vsako našo hišo, vsako gostilno, v vsak javen lokal!

Dnevnik „Slovenec“ velja za vse kraje v Jugoslaviji

Din 20.— za en mesec

„ 60.— „ eno četrletje

Za inozemstvo znaša enomesečna naročnina Din 30.—, za Italijo, Ameriko in Anglijo Din 35.—

Nedeljska izdaja „Slovenca“ velja za eno četrletje Din 20.— za Jugoslavijo, Din 25.— za inozemstvo.

Uprava.

★ Tekma za „Slovenčeve“ nagrade. Za tekmo 3. četrletja potrebne številke dobe p. n. naročniki, ki imajo pravico do tekovanja, okoli 10. do 15. oktobra. Natančno bomo določili datum, čim bodo izvršena v to potrebna dela pri upravi. — Številke dobe, kakor znano, samo oni p. n. naročniki, ki so 30. septembra imeli plačano naročnino za celo 3. četrletje. Poštni naročniki jih dobe natisnjene na ovojnih pasicah, lokalni pa osebno v upravah v Ljubljani in v Mariboru.

★ V vojno akademijo so bili sprejeti sledeči Slovenci: Bojan Kraut, Srečko Semolič,

Smrt odličnega rojaka v tujini.

V Berdiansku ob Azovskem morju je 10. sept. t. l. v 71. letu svoje dobe preminul gimnazijski profesor in ruski »štatski« svetnik v p. Vinko Šumi.

Pokojnik je izhajal iz znane Šumijeve rodbine v Kranju ter se po končani vseučiliški študiju na Dunaju l. 1870. odzval pozivu ruskega ministrstva prosvete in odšel v Petrograd, kjer je položil profesorski izpit iz klasične filologije, na kar je služboval na raznih gimnazijah evropske Rusije. Tam si je izbral družico za življenje ter se slednjič usidral v Berdiansku, kjer je tudi pokopan. Podlegel je zavratni želodčni bolezni, kot posledici »rožnatih« razmer boljševiskega paradiža — dobival je zadnji dve leti 9 rubljev 80 kop, pokojnino na mesec, prva leta boljše. revolucije pa sploh nič!

Dasi je pokojnik služboval v tujini, kjer je imel družino, vendar svoje domovine ni mogel pozabiti. Skoro vsako tretje leto je prišel za par tednov ali v Kranj ali v Cerkije na Gorenjsko k svoji sestri. Zadnjikrat je nameraval priti l. 1914., pa ga je vojna zadržala.

Pokojnik je bil zlata duša in ni mogel imeti sovražnika; kdor ga je poznal, ga je ljubil. Njegov visoko čelo je bilo vedno vedro, obraz smehljajoč, njegov humor neizčrpen.

Pokopali so ga 11. septembra in ker so poznali njegovo neusahljivo ljubezen do domovine, so mu dali na poslednjo pot v roke šopek planik, ki sta jih pred leti nabrala njegova nečaka na pečinah Kravca.

Ob njegovi gomili žalujejo udove tri hčerke — sina mu je ugrabila smrt pred 22 leti kot abiturienta — v stari domovini pa brat in dve sestri ter nebroj drugih sorodnikov, prijateljev in znancev.

Ave anima candida!

Strela in požar.

V ponedeljek zvečer ob 8. uri se darila strela v Zapogah v sklopo napolnjen dvojnik posestnika Mihaela Bohinca. Vnel se je tudi kozolec. Nevarnost je bila za celo vas, ker je hud veter daleč raznašal goreče utrinke. Ko bi ne bile slamnate strehe bližnjih kozolcev in podov vse premočene od hude plohe, bi bilo gotovo polovico vasi v pepelu.

Smrt od alkohola.

Včeraj zjutraj so našli pod železniškim mostom v Mariboru truplo možkega, o katerem so prvotno mislili, da ga je naplavila Drava. Komisija, ki je truplo pregledala, pa je ugotovila, da gre za zastrupljenje z alkoholom. Ugotovila je tudi identiteto. Zastrupljeni je 32letni železniški poduradnik Josip Trobentar. Celo noč je popival in v alkoholnem deliriju je prišel pod most do Drave, kjer je podlegel zastrupljenju.

Ne zna živeti!

ker izmetuje denar za slaba oblačila, namesto da bi dobro živel in kupil vedno najboljše oblačila za mal denar pri trvdki

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA.

Dnevne novice

Cvetko Dolenec, Milan Vodenik, Anton Čiček, Drago Strojani, Marjan Miklavčič, Stanko Lojk, Mirko Rajman, Srečko Humar, Danilo Mozetič, Marjan Terseglav, Edvard Strah, Miloslav Mrdjen, Josip Rugale, Dimitrij Kandare, Radovan Kosi, Maks Kosovinec, Vilko Tomažič, Stanko Hude, Ivan Krašovec.

★ Cankarjev »Hlapec Jernej« je v prevodu J. Glonarja izšel ravnokar v podlistku št. 208—225 frankfurtske »Volksstimme«.

★ Potres. Iz Št. Lenarta nad Laškimi poročajo: V petek, dne 1. t. m., smo ob 10. uri 33 minut čutili 3 sekunde trajajoči vertikalni potres.

★ Nove šmarogorske razglednice v korist sklada za nabavo novih zvoncev so pravkar izšle. Prodajajo jih na Šmarni gori, v Vodichah in Št. Vidu, v Ljubljani pa v prodajalni K. T. D. po 1.50 Din za izvod. Dobe se tudi v upravi »Slovenca«. Prijatelji Šmarne gore in Marijinega svetišča, segajte pridno po njih!

★ Trgovski dar za poplavljenice. Tvrdka Drago Schwab v Ljubljani je darovala za poplavljenice velikodušen dar 1000 Din z željo, da bi vsak po svojih močeh naglo segel v žep in prispeval za nesrečneže.

★ Popravek. V našem včerajšnjem belgrajskem brzojavu »Predlog Jugoslav. kluba za nujno pomoč poplavljencom Slovenije« manjka med naštetimi kraji tudi Celje z okolico, ki se nahajata v zakonskem predlogu Jugoslovanskega kluba radi povodnji.

★ Zrebanje loterije izobraževalnega društva na Breznici se vrši nepreklicno 21. novembra t. l.

★ Letni semenj v Nadlesku pri Starem trgu, prvi v tem kraju, se je dne 20. septembra proti pričakovanju dobro obnesel. Prigrali so dokaj goveje živine in lepo število konj. Tudi kramarji z raznim blagom so se udeležili sejma v večjem številu ter prišli do-

Modne nogavice,

rokavice ter razne pletenine, ravnokar došle!

IGN. ŽARGI - »Pri nizki cenki«

LJUBLJANA :: Sv. Petra cesta štev. 3.

bro na svoj račun. — Drugi in zadnji letošnji sejem bo v petek, 15. oktobra, ki obeta biti še mnogo bolj obiskan. Zivinorejci starotrske doline in okolice, ne prezrite tega sejma.

★ **Novi vozni red »Ekspres«.** Danes je izšel žepni vozni red »Ekspres«, zimski izdaja, veljaven od 1. oktobra t. l., v običajni, splošno priljubljeni obliki. Z ozirom na precejšnje spremembe voznega reda v Sloveniji in ostali Jugoslaviji, ter z ozirom na popolnoma novi vozni red Jadranske plovitve, Avstrije in Italije bode gotovo vsakdo, ki količikaj potuje, rad takoj sešel po lični novi izdaji. Cena običajna 10 Din za izvod. Dobiva se po vseh večjih knjigarnah in na vseh postajah pri potniških blagajnah. Naročila sprejema Administracija voznega reda »Ekspres«, Ljubljana, Borštnikov trg 1. Knjigarne običajen popust.

★ **Boj za Koroško.** Vse tiste, katerim sem poslal »Boj za Koroško« že skoro pred enim letom, prosim, da mi pošljejo denar ali knjigo nazaj na naslov: Dr. Val. Rožič, Poljanski nasip 10, II. nadstr.

★ **Brezplačno dobiš tri srečke bogate loterije Katol. prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami,** če naročiš 100 srečk. Ako se pa potrdiš in razpečaš 100 srečk, si na tahek način prislužiš 400 Din. Ta loterija obsega 1000 dragocenih dobitkov, kakor: popolnoma nov štirisedežen avto, mladega konja, kravo mlekarico, radio-aparat, čolne, kolesa, ure, čevlje, perilo, knjige itd. Zanimanje za te srečke je ogromno. Svarimo te, da ne zamudiš tudi ti naročiti. Dobiš jih takoj, če pišeš na Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv. gorami. Srečke se dobe tudi v vseh trafikah v Ljubljani, Mariboru itd.

★ **Elektrifikacija Crikvenice.** Naša kopališča na Jadranu vključ svojim naravnim krasotam ne morejo zabeležiti takega poseta tujecev kot bližnja inozemska letovišča, ker ne nudijo tujcu onih udobnosti kot slednja. Pa tudi v tem je storjen korak naprej: naše najlepše morsko kopališče, mesto Crikvenica, dobi svojo električno napravo, ki bo do začeta prihodnje sezi je dogotovljena. Poleg privatne razsvetljave je predvidena obilna razsvetljava ulic in sprehajališč in bo to sigurno vplivalo na večji dotok tujcev. Zasluga na tem napredku gre tamošnjemu uglednemu trgovcu g. Martinu Balenu, ki napravo zgradi. Delo je oddano tukajšnji tvrdki Jugoslov. elektr. d. d. Brown Boveri.

★ **Vprašanje veronauka na učiteljskih in političnih strankah.** Zagrebški »Katoliški List« poroča o odločnem nastopu Jugoslovanskega kluba odnosno poslanca Smodeja v vprašanju verouka na učiteljskih. Potem pa pravi: »Zastonj smo po listih iskali, ali se je je temu protestu Slovenske ljudske stranke pridružil kak katolik poslanec iz HSS, Hrv. fed. seljaške stranke ali n. pr. g. dr. Andjelinovič.«

★ **Protestno zborovanje stanovanjskih najemnikov v Zagrebu.** Dne 30. m. m. zvečer se je vršil na Markovem trgu v Zagrebu velik shod, ki ga je sklicala organizacija stanovanjskih najemnikov. Predsedoval je načelnik vseh najemniških organizacij v Jugoslaviji dr. Giunio. Govorili so dr. Giunio, tajnik Kurelac in obč. svetnik prof. dr. Karlovič. Soglasno so sprejeli resolucijo, ki zahteva, da naj se dosednji stanovanjski zakon podaljša do 31. decembra 1930.

★ **Samomorilni poizkus belgrajskega švedskega konzula.** Dne 30. m. m. je v hotelu »Central« v Zemunu streljal nase iz revolverja švedski generalni konzul v Belgradu, Jurij O. Utješinović-Ostrožinski, podravnatelj angleške trgovske banke v Belgradu in potomec stare hrvatske plemiške rodovine. Utješinović se je težko ranil, vendar poškodba ni brezupna. Kaj je nagnilo konzula do tega čina, ni znano.

★ **Ukinjenje sodišč za vojno odškodnino.** Pravosodni minister je podpisal odlok, s katerim se ukinita dva izmed treh sodišč za vojno odškodnino; ostane le še sodišče pri pravosodnem ministrstvu, ki prevzame vse tostarne posle.

★ **Strajk na srednji tehnični šoli v Belgradu** še vedno traja. Starši dijakov so na posebnem sestanku sprejeli resolucijo, v kateri prosijo prosvetnega ministra, naj nujno uredi vprašanje proforskih honorarjev, da se pouk na šoli začne. Resolucijo je izročila deputacija staršev ministru, ki je obljubil od pomoči.

★ **Nesreča parnika »Slovenac«.** Minoli četrtek ponoči je parnik »Slovenac« Jadranske Plovitve v bližini Hvara zadel na plitvino malega otočka in obstal. Nesreča se je pripetila na ta način, ker se je hotel kapetan izogniti mali ladji, ki se je nenadoma pojavila pred parnikom. Na srečo je bilo morje mirno ter se je po triurnem delu posrečilo parnik oprostiti. Parnik, ki je vozil na progi Kotor-Benke, je srečno pristal v Splitu.

★ **Zahvala.** Župnik Štefan Smid, Kloštar Podravski, je pisal tvrdki M. Težak, Zagreb, Gunduličeva ulica 13, dne 22. septembra med ostalim glede »Težakovega hranilnega in zdravilnega olja za živino« sledeče: »Radi tega sem naročil Težakovo olje ponovno, četudi nisem še popolnoma preizkusil njegove koristi za pisanje prašičev, vendar pa zelo rad verjamem, da bo sigurno koristilo, ker je olje zelo hranilno in pospešuje prebavo, pa ga bom radi tega rad naprej uporabljal in tudi vsakemu priporočil.« — Z odličnim spoštovanjem Stjepan Smid, župnik l. r.

★ **Za desinfekcijo, zlasti za časa nalezljivih bolezni,** je najboljšo sredstvo Sani-tol, ki ga dobite v vseh lekarnah in drogerijah. Zahtevajte originalne steklenice!

★ **Zlatnike v »Zlatorog« terpeninovem milu** so dalje našli: Cilka Ničman, Ljubljana, Trnovski pristan; Marija Pinter, gostilničarka, Trbovlje-Loka; Marija Pušić, Maribor, Kopitarjeva ulica 11; Zabukovec Frančiška, Litija; M. Bionelli, Trbovlje, Premogokopna družba; Ana Medic, Kočevje; Justa Brenčič, Gernici pri Ptuj; Franc Osojnik, Mežica; Malika Sušec Parednova, Straža pri Mislinjah; Marija Smrekar, Jesenice; Marija Artnik, Dobrava; Babka-Strle, Šiška, Jernejeva ulica 47; Otilija Car, Zagreb, Hatzova ul. 23; Franjo Dropučič, Sisak; Ludmila Tadej, Dubrava; Julka Antonovič, Kotorvaroš; Marica Božič, Vrbovska 136; Kata Presečan, Nova Gradiška; N. Zupanič, Ludbreg.

★ **Pri prehladu, nahodu, vnetju v grlu, živčnih boleznih, trganju po udih** je dobro, če se s pol kozarcem naravne »Franz-Josef« grenčice poskrbimo za vsakdanje izpraznjenje prebavil. Po sodbi vseučiliških klinik se »Franz-Josef« voda odlikuje pri povoljni uporabi po sigurnem delovanju. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

★ **»Preklična uputa za trgovino voća i povrća«,** spisal Ivo Dobržanski, se dobi pri »Brezalkoholni Produkciji« v Ljubljani. Cena prepotrebni, zelo pregledni knjižici je 12 Din.

Ljubljana

○ **Polnočnica v novi cerkvi v Šiški.** Pri proslavi 700 letnice smrti sv. Frančiška je zopet nekaj posebnega na sporedu. Ob polnoči med 3. in 4. oktobrom bo namreč slovesna sv. maša. Rimska kongregacija je 28. septembra t. l. nalazila za to slovesnost dovolila, da sme biti ob polnoči sv. maša po vseh frančiškanskih cerkvah in da se sme pri tej priliki deliti vernikom tudi sv. obhajilo. Te prednosti se bomo tudi v Šiški poslužili, kar je za novo cerkev zelo pomenljivo, ker bo prva sv. maša, ki se bo darovala v njej — polnočnica.

○ **Prvi zvon nove cerkve sv. Frančiška v Šiški.** Včeraj popoldne so slovesno blagoslovili in dvignili na stelo nove cerkve sv. Frančiška Asiškega v Šiški prvi zvon, posvečen cerkvenemu patronu sv. Frančišku. Zvon je krasno delo, umetniško dovršeno in brezhibno vlit, in sicer iz bronca. Izdelala ga je domača tvrdka Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani. Okrašen je z okraski, v katerih se nahajajo tri slike, in sicer slika sv. Frančiška Asiškega, slika Marije Pomočnice in križ. Zvon tehta 1307 kg. Še pred četrto uro se je zbralo na lepi ravni okoli cerkve vse polno občinstva. Vsa cerkev je bila okrašena s cvetjem, zelenjem in zastavami. Ob štirih so pripeljali zvon na bogato okrašenem vozu pod stolp, kjer je bilo že vse pripravljeno za dvigavanje. Ko so ga postavili pod dvigalo in ga pritrili na škripec, so pristopili gg. pater Feliks, pater Metod in pater Modest. Po opravljenih molitvah, maziljenju in drugih za to predpisanih obredih je pater Feliks blagoslovil novi zvon, stopil nato na improviziran oder in nagovoril številno množico s krasnim govorom. Nato je zvon blagoslovil z blagoslovljeno vodo med predpisanimi molitvami. Nato so se nategnile kovinatne vrvi na škripcih, zdrknil je zvon z voza in začel se je dvigati v višavo. Po dobrem polurnem delu je bil zvon v višini stolpa.

○ **Ljubljansko gledališče.** Belgrajska »Pravda« poroča: Ker je dosedanji intendant ljubljanskega Nar. gledališča g. Matej Hubad na pristojnem mestu izrazil željo, da se umakne v pokoj, se v prvih dneh tek. meseca reši vprašanje njegovega naslednika. Najresnejši kandidati so: Oton Zupanič, Zorman in ing. Rado Kregar.

○ **Holandski industrialci in finančniki v Ljubljani.** V nedeljo, dne 5. t. m., se pripelje v Ljubljano z brzovlakom ob 11. uri dopoldne na povratku iz informacijskega potovanja po naši državi večja skupina holandskih industrialcev in finančnikov pod vodstvom holandskega konzula g. Cernadaka, da tudi tu stopi v stik z gospodarskimi krogi ter se informira o naših gospodarskih razmerah. Domače gospodarske institucije, s katerimi bodo holandski gostje konferirali o aktualnih vprašanjih, jim prirede oficijeln sprejem Za nedeljo popoldne je projektiran izlet na Bled, za ponedeljek dopoldne ogled mesta in za ponedeljek popoldne ogled industrijskih naprav Združenih papirnic na Fužinah in v Vevčah Ob pol 6. uri popoldne prirede holandski gostje v elitnem kinu »Matica« predavanje o svoji domovini, ki ga bode ilustriral krasen film. Na to velezanimivo prireditev se uljudno vabijo vsi naši privredni krogi, zlasti pa zainteresirani iz industrijskih, trgovskih in drugih gospodarskih slojev ter državno uradništvo. Vstop k

Pri nakupu zimske suknje, obleke, ženskega plašča in vsega drugega blaga obiščite

ново мануфактурно трговино

A. Potokar

Ljubljana, Vodnikov trg 2.

Najnovejše blagol

Najnižje cene!

VSI SO POKLICANI

a nihče me ne more prekositi ne z boljšo kvaliteto, ne z nižjimi cenami pri pravkar došli bogati izbori angleškega in češkega blaga za moške obleke in površnike, raglane itd.

JOSIP IVANČIČ, Ljubljana, Miklošičeva 4.

predavanju je prost. Holandski gostje odpotujejo v torek jutraj iz Ljubljane v domovino.

○ **Predstava v Ljudskem domu.** Danes uprizori Krekova mladina ob pol 8. uri v Ljudskem domu igro »Mrak« v treh dejanjih. P. n. občinstvo opozarjamo, da se igra uprizori samo enkrat v tej sezoni. Predprodaja vstopnic je danes ves dan v Jugoslov. strok. zvezi, Stari trg 2, I. nadstr., in eno uro pred predstavo v Ljudskem domu. K obilni udeležbi vabi odbor.

○ **Sekvester Slavske banke v Ljubljani.** Včeraj je prispel v Ljubljano sekvester Dragotin Bačić. Prišel je včeraj opoldne z brzovlakom in se odpelje v Zagreb danes popoldne. Včeraj popoldne je delal v banki; kakor smo zvedeli, bo še tekom današnjega dopoldneva imel nekatera zaslišavanja.

○ **Kulturno-politični klub.** V ponedeljek, 4. t. m., ob šestih sestanku v prostorih starejšinstva v Akad. domu. Načrt za delo v letu 1926/27. Prosim, zanesljivo se udeležite! — Predsednik.

○ **Družba sv. Elizabete.** Osrednji svet družbe sv. Elizabete ima redno mesečno sejo prihodnji t. m., dne 5. oktobra, ob štirih popoldne.

○ **Skladatelj L. M. Škerjanc** spremlja v ponedeljek dne 4. t. m. v Filharmonični dvorani koncertnega pevca Williama Gwina, ki priredi ta večer v Ljubljani koncert, na katerem izvajajo francoske, angleške in zamorske pesmi. Skladatelj Škerjanc je brez dvoma eden najnadarjenjših slovenskih komponistov, ki se je kaj uspešno uveljavil tudi kot dirigent orkestralnega društva Glasbene Maticice. Predprodaja v Maticini knjigarni.

○ **Spored koncerta,** katerega priredi v ponedeljek, dne 4. okt. ob 20. uri zvečer v Filharmonični dvorani tenorist William Gwin iz Pariza. I. tenorska pesem: G. Fauré: C'est l'extase, G. Fauré: Clair de lune. A. Roussel: Le bachelier de Salamanque. M. Ravel: La flûte enchantée. F. Poulenc: Attribut. Cl. Debussy: C'est l'extase, Green, Recueillement, Je tremble en voyant ton visage, Fantoches. II. Angleška pesem 17. stol.: H. Lawes: O my Clarissa. H. Purcell: I attempt from Love's sickness to fly, When I am laid in Earth, Nymphs and Chepherds. — III. Zamorske pesmi: Deep river (Burleigh), Go into Shout (Burleigh), Sit Down (Hayes), Little David (Burleigh), Dia'nt it rain (Burleigh). Sestava sporeda je tako raznovrstna kakor to že dolgo ni pokazal nobeden naših koncertnih programov. Gwin sam je eden najodličnejših interpretov francoske moderne pesmi ter morda edini poznavalec velezanimivih zamorskih duhovnih pesmi. Oseba umetnikova je za nas tudi toliko zanimiva, da se je on bojeval z našo vojsko na solunski fronti in ima več srbskih odlikovanj. Poleg tega je tudi vitez francoske častne legije. Predprodaja vstopnic v Maticini knjigarni.

○ **S. K. A. Starešinstvo** bo imelo svoj sestanek v petek 8. t. m. ob 8 zvečer v Akademskem domu. Predaval bo prof. Evg. Jarc o temi: Boj za vas v Avstriji (agrarno-politični program avstrijske socialne demokracije). Po predavanju razgovor o delovanju Starešinstva. Starešine, akademiki in gostje vabljeni! — Odbor.

○ **Po zadnji veliki poplavi oškodovano prebivalstvo ljubljanskega mesta** v Trnovskem predmestju se pozivlja, da se zglati v torek, 5. oktobra 1926 ob pol 9. uri dopoldne pred Trnovsko cerkvijo ter se javi pri komisiji, ki bo popisovalo škodo od hiše do hiše.

○ **V Križankah** ima danes zvečer ob 8. uri redni mesečni cerkveni shod ondotna moška Marijina družba. Prosimo polnoštevilno! — Predstojništvo.

○ **Rokodelski dom.** Pevski zbor v Rokodelskem domu pod vodstvom g. prof. Marka Bajuka ima vaje v torkih in četrkih ob 8. uri zvečer. Novi pevci, ki se žele vsestransko izobraziti v petju, se še sprejemajo. — Predavanja v Rokodelskem domu bodo v ponedeljk ob 8. uri zvečer. Prvo predavanje posvečeno spominu dr. J. Ev. Kreka bo v ponedeljek 11. oktobra.

○ **Zveza uradnic in trgovskih nastavljenk** vlnudno sporčda, da priredi tečaj za ročna dela. Vpisovanje se vrši dne 4. oktobra t. l. v prostorih Krekove prosvete v Alojzijevešču na Poljanski cesti in sicer od pol 19. do 20. ure zvečer. Istotam dobe interesentinje vse podrobnejše informacije.

○ **Jubilej dela.** Danes obhaja 30 letnico svoje zveste službe obče znani g. Anton Zanonškar iz Rožne doline kot kolar in izdelovatelj stavbenega ter opekarskega orodja pri tvrdki »Stavbna družba« v Ljubljani. Jubilarntu iskreno čestitamo.

○ **V Tomačevem** se bodo v gostilni »pri kovaču« danes ob priliki vinske trgatve ves dan dobile okusne koline in dobre krvave klobase.

○ **Cenjene dame!** Predno kupite moden plašč, se prepričajte, da ga dobite najceneje le pri tvrdki Fr. Lukič, Pred Škofijo 19.

○ **Našli so v cestni železnici (tramvaju)** dve knjigi o sv. Alojziju. Gospod duhovnik, ki je knjige pozabil, jih lahko dobi v pisarni elektr. žel. Zaloška cesta 25.

Preizkusite sami, kaj Vašemu perilu bolj škoduje:

žutljenje in krtačenje po starem načinu pranja

ali pa pranje brez truda z neškodljivim in dobrim „PERSILOM“

Maribor

□ **Poziv.** Po Mariboru so nalepljeni plakati, ki vabijo na slavnostno proslavo 700letnice sv. Frančiška v Mariboru, ki se vrši danes, v nedeljo, dne 3. oktobra, ob petih popoldne v Götzovi dvorani. To vabilo naj nam vsem velja kot poziv, da se mu hočemo odzvati. Maribor naj pokaže, da zna ceniti svetnika, kakor je sv. Frančišek. Zato danes popoldne ob pol petih na proslavo 700letnice smrti sv. Frančiška v Götzovo dvorano!

□ **Ob šestih obletnici koroškega plebiscita** priredi podružnica Jugoslovanske Maticice v soboto, dne 9. oktobra t. l., Einšpielerjev večer v dvorani Union v Cafovi ulici. Na dnevnem redu je slavnostni govor, pevske in glasbene točke. Prireditve se vrši ob prostovoljni vstopnini pri pogrnjenih mizah. Začetek ob 20. uri. Ime Einšpieler je nerazdružljivo zvezano z zgodovino koroških Slovencev in njihovo borbo za osvobodjenje. Zato je Jugoslovanska Matica z veseljem sprejela predlog kluba koroških Slovencev v Mariboru, da se ob priliki letošnje obletnice plebiscita vrši večer na čast v narodni borbi osi-velemu prvoboritelju proštu Gregorju Einšpielerju, to tembolj, ker je slavljeneč baš letos bral zlato mašo. Vabimo vse narodno čuteče Mariborčane, da se udeležijo te pomembne prireditve. — Odbor podružnice J. M. v Mariboru.

□ **Dr. Vekoslav Kukovec** je odpotoval v Belgrad, da bo pričal in dal nekatera pojasnila v znani bencinski aferi.

□ **Za radio-prijatelje in amaterje.** Iz današnje anonce dr. Lajnšca je razvidno, da je tehnika v radio-telefoniji že tako napredovala, da si lahko tudi nepremožni nabavi radio-sprejemno postajo. Upamo, da se zanimanje za to najlepšo in najprimernejšo zabavo tudi v naši državi, posebno pa v Sloveniji, kakor v drugih deželah, razširi.

□ **»Maribor«** jutri v ponedeljek, 4. t. m., nima pevske vaje.

□ **Povečanje prostorov pri novi mestni hiši.** Iz stare hiše, ki se drži novega poslopja v Frančiškanski ulici, se bo izselil te dni pasar Kager. Spodaj v tej stavbi dobi mestno električno podjetje eno sobo za knjižgovodstvo, zgoraj mestni fizikat eno sobo, drugo se bo pa iz olupševalnih ozirov podrlo in odstranilo.

□ **Onemogel starček v hlevu.** Včeraj je bila rešilna postaja obveščena, da so našli na Tržaški cesti št. 8 v hlevu 72letnega bivšega hlapca Antona Jazbec iz Bizelskega vsled starosti in lakote popolnoma onemoglega. Prepeljali so ga v bolnišnico.

□ **Pretep.** V noči od petka na soboto okrog polnoči so se stegli na Aleksandrovi cesti štirje možakarji, med temi dva železničarja. V pretepu je eden ranil železničarja Franca K. z nekim predmetom precej hudo po glavi, da mu je zadal dve težji rani. Konec pretepu je napravila policija, ki je razgrajče aretirala. Pri zaslišanju je V. izjavil, da sta ga oba železničarja na cesti, ko je šel domov iz gostilne, napadla ter ga pričela pretepati. Skočil je domov po kako orodje, da jim povrne udarce, medtem pa je prišel po cesti neki drugi možki, katerega sta omenjena železničarja tudi napadla. V tem hipu se je vrnil V. z gorjačo v roki in oba napadena sta se skupaj spravila nad napadalce.

□ **Našo notico,** da je g. dr. Franjo Lipold odložil vse funkcije v upravnem svetu mestne hranilnice, popravljamo v toliko, da je g. dr. Lipold odložil samo predsedstvo upravnega sveta, dočim je še nadalje obdržal mandat upravnega svetnika.

□ **Mariborski Orel** ima zopet redno telovadbo v dosedanjih prostorih, in sicer vsak torek, četrtek in soboto od 8. do pol 10. ure zvečer. Redna telovadba se začne v torek, dne 5. oktobra. Bratje, točno! Bog živil!

□ **Orlovski naraščaj,** deški oddelek, ima redno telovadbo ob torkih in četrkih od 3. do 5. ure v telovadnici Cankarjeve šole, dohod iz Razlagove ulice. Starši, pošljite svoje male k orlovskemu naraščaju!

□ **Orliški krožek** ima redno telovadbo vsako sredo in petek od pol 7. do 8. ure v

Jugoslavija in njeni sosedje.

(Predavanje dr. A. Korošca na I. prosvetnem večeru v Ljudskem domu v Ljubljani dne 1. oktobra t. l.)

Naša država spada po obsežnosti zemeljske površine in po številu prebivalstva med srednjevelike države v Evropi, po gostoti prebivalstva med zmernoposeljene evropske države. Po površini stoji naša država v Evropi na 12. mestu, po prebivalstvu na 10. mestu. V primeru z našimi neposrednimi sosedji je naša država za eno petino manjša kot Italija, a ima za dve tretjini manj prebivalstva kakor Italija. Gostota prebivalstva znaša v evropski Italiji 125 ljudi na kvadr. km, pri nas samo 48 ljudi na kvadr. km. Toda ker imamo še mnogo neobdelane, a rodovitne zemlje, ker še agrarna reforma ni izvedena in ker je tudi naša industrija še komaj v povojih, je s tem dana možnost, da število prebivalstva absolutno in relativno naraste. Še en naš sosed je večji kakor mi, to je Rumunija. Ima 44 in pol milijone več prebivalstva, okoli 50.000 kvadr. kilometrov več površine, torej je tudi gostota prebivalstva nekoliko večja. Vse druge naše sosedne države so po površini in prebivalstvu manjše kot mi. Pač pa sta bolj gostoposeljeni Madžarska in Avstrija, a Bolgarija je istotako redko obljubljena kot mi.

Vsega nas obdaja 7 sosedov. Ako primerjamo število prebivalstva vseh naših sosedov s številom prebivalstva naše države, potem dobimo izraz, s kako neposredno silo pritiskajo naši sosedje na nas, dobimo takozvani kvocijent pritiska. Ta znaša danes za nas 6,6, je torej primeroma zelo majhen. Kajti za Rumunijo znaša še vedno 11, a za Češkoslovaško 8,6. Ako pa bi se Avstrija priključila Nemčiji, bi pritisk na nas takoj poskočil na 11,71. V slučaju pa, da bi se z nami združila Bolgarska, bi pritisk znašal le 5 in tudi v slučaju združitve Avstrije z Nemčijo le 8. Ta kvocijent pritiska je v časih, ko še pacifiistična ideja ni zadobila dovolj trdnih korenin, za vsako državo samoumevno velikega pomena.

Ker smo živi in aktivni člani našega državnega organizma, za to dobro vemo, kako odnošaje hočemo in kake odnošaje bi morali imeti z vsemi našimi sosedji. Kakor so sosedji v vsaki majhni vasi s stoterimi nitmi navezani drug na drugega, kako morajo mnogo sreče in nesreče doživljati, kako jih življenjsko občestvo prirodnost povija v enotno skupino, tako tudi sosedne države, ti veliki sosedji v človeški družbi, varujejo najboljše interese svojih državljani, ako žive med seboj v prijateljskih odnosih. To je naše naziranje. A kako je v tem pogledu naziranje pri naših sosedih?

Italija.

Italija je naš največji sosed, največji po površini ozemlja, po številu prebivalstva, po gostoti obljubenosti, po finančnem, gospodarskem in kulturnem stanju ter po strateški moči. Vse to je lahko v našo korist, ako smo si med seboj v odkritosrčnem prijateljskem razmerju, a za nas velika nevarnost in lahko postane veliko zlo, ako to razmerje ni prijateljsko. Službeno smo sicer v prijateljski zvezi, in tudi tega kot miroljubni ljudje ne podcenjujemo, vendar si pogledimo tudi globlje v oči in srce.

IDEJA FASIZMA.

Politična ideja, vladajoča danes v Italiji, je fašizem. Idejno je vzrastel fašizem iz nasprotstva proti staremu liberalizmu, ki posameznika prepušča njegovi osamljenosti, ne zmeče se za to, ali umira v gladi ali v preobilju, in iz nasprotstva proti razrednoboju razporeženju socializma in komunizma, a pozitivno naglašajo potrebo narodne skupnosti, harmonije vseh narodnih plasti, skratka narodnega občestva, od katerega ima posameznik svoj obstoj in do katerega ima torej tudi izvestne, dalekosežne dolžnosti. Fašistična demopolitična zamisel države je, kakor bi se v smislu mnogostevilnih današnjih državoslovcev izrazili, organična, vse prebivalstvo države je en organizem, in državna oblast mora v njem skrbeti za vse člane ter harmonično izravnavati v njem nastajajoča socialna nasprotstva. S to zamisljo o nalogi države je fašizem, obilno podprt z denarjem in nasiljem, premagal slabotne liberalne državnike, kakor Nittija in starega Giolittija ter potlačil nemirno prodirajoče falange socialistov in komunistov.

FASISTIČNI IMPERIALIZEM.

Fašizem pa ima tudi veliko senčnih strani. Zunanje politično prideta v poštev njegov prekomerni nacionalizem in osvojevalni duh imperializma. Organična zamisel države pomeni pač, ustvarjati socialno soglasje med stanovji, ne pomeni pa, ustvarjati iz več narodov en narod. Slovenci, Hrvati in Nemci so žrtve tega prenapetega, krivičnega fašističnega nacionalizma. Imperializem fašizma pa pomeni neprestano vznemirjanje balkanskih držav in s tem cele Evrope. Zato je razumljivo, da sedanji Italiji nič kaj ne ugađa Društvo narodov v Ženevi in da igra tam bolj ulogo opazujočega člana ter se nikjer ne sili v ospredje. Mussolini vodi iz Rima ven sam svojo zunanjo politiko, za katero ne išče sporazuma z državami, vključenimi v Društvo narodov. In kaka je ta zunanja politika, to je posebno za nas, ki imamo Italijo za svojega najmočnejšega sosedja, največjega pomena.

VZHODNA POLITIKA ITALIJE.

V tem oziru nam pove vse, kar nam treba, znani izrek Mussolinijev: Italija lahko koraka samo proti vzhodu! S temi besedami je jasen in bister za vsakega pravca imperialističnega hotenja sedanje Italije. Treba nam je znati gibalnih razlogov, zakaj je imperialistično hotenje usmerjeno ravno proti vzhodu. Narodnostni razlogi ne morejo biti merodajni. Italija na Balkanu nima svojih sonarodnjakov. Vsi so v njih lastnih političnih mejah. Pač pa šteje v Franciji, na Korziki in okoli Nice, pol milijona svojih ljudi, v Švici 300.000, na Malti in Tunisu 300.000 ljudi. Nacionalistični razlogi torej ne morejo biti razlog za izrek Mussolinijev: Italija lahko koraka samo proti vzhodu!

NJENI GOSPODARSKI RAZLOGI.

Ali so historični spomini? Gotovo je, da historični spomini na nekdanje meje starorimskega imperija, ki so segale preko Jadrana v Dalmacijo in na Balkan, in s spomini na sijaj in moč benečanske republike uplivajo na Italijane s sugestivno silo, vendar niso edini vzroki njihovega sedanjega političnega stremjenja proti vzhodu. Italijani hočejo biti čim manj ogroženi gospodarji na Jadranskem morju in hočejo dobiti na naši zemlji surovin, kakor premog, železo, bauxit itd. za svojo industrijo in s tem delo za svoje pregesto prebivalstvo. Vzroki so torej pretiranega varstveno-političnega in osvajačnega geoeconomičnega značaja.

ITALIJANSKI POGLEDI NA NAŠO DRŽAVO.

Ze mirovne pogodbe po svetovni vojski so dale Italiji severno in velik del vzhodne jadranske obale doli do Sušaka. Na jugu v Albaniji so sicer morali zapustiti Valono, a obdržali so otok Saseno v valonskem zalivu in vojaške naprave pred Arto, tudi v valonskem zalivu. Toda to jim ni dovolj. Albanijo hočejo politično in gospodarsko zasužnjiti, da dobijo na jugu dohodna vrata za vpadanje na Balkan in mejo v stranski ožini popolnoma zapreti, izhod in vhod v Adrijo. Glede Jugoslavije pa iredentistični krogi v zvezi z vojaškimi govore in pišejo jasneje, konkretnije nego Mussolini: Proti severu sanjajo in hrepenijo preko zagorsko-trboveljsko-hrastniškega premočnega revirja do Zidanega mosta, a v Dalmaciji jim ne bi zadostovala samo obal, ampak tudi zaledje z najbližjimi bosanskimi železnimi rudniki. Znati moramo, da sedanja Italija koplje premog samo v Istri v Kupanu pri Labinu in ta premog je slabši kot velenjski, a nekoliko železa se nahaja na otoku Elba. Moramo se torej zavedati, da je italijanski imperializem tem bolj nevaren, čim bolj je ožarjen s slavo davne zgodovine in čim bolj se zdi italijanskemu narodu podprt z razlogi, ki mu povečajo politično varnost in obogatijo gospodarsko življenje.

SKRBIMO ZA NAŠE LOČENE BRATE!

S tem smo opisali italijanske poglede in želje z ozirom na našo državo. A kake so na a se želje napram Italiji? Gotovo je, da si želimo v prvi vrsti vsi miru s svojim sosedom Italijo. Toda peče nas velika rana na našem narodnem telesu. Del našega telesa in duše se nahaja v italijanski državi. Ne godi se mu dobro, ampak zlo, silno zlo. Italijani delajo z vsemi sredstvi, da nam ta del na njihovem italijanskem državnem ozemlju odumre.

Slovenci, ki se ne zavedajo, da je vsak narod ena enota, katere nobena državna meja ne more deliti, in da ima posameznik dolžnosti, ne samo od naroda sprejemati dobro, ampak da ima tudi dolžnosti napram celemu narodu, ne samo proti delu naroda. Ti Slovenci nimajo ljubezni, ki bi segala preko naših državnih mej. Žal, pribiti moram, da je mnogo tako malo zavednih Slovencev na naših tleh.

Danes trenutno izgleda, da bodo ostali v Italiji varuhi Slovencev razven domače hiše še samo cerkve. Zato smo po mojem mišljenju ravno mi, ki se radi imenujemo, da smo od katoliškega pokreta, dolžni skrbeti v prvi vrsti za duhovniški naraščaj in se v to svrhu tudi organizirati.

Kakor pomeni krizo v družini, ako se mož ali žena ali otrok ne zanima več za svojo lastno družino, tako bi pomenilo žalostno moralno krizo, ako bi ne izpolnjevali dolžnostne ljubezni do onega dela svoje lastne družine, ki je izven mej naše države. Te besede pa ne veljajo samo za italijanske Slovence, temveč tudi za koroške. Drugo je, da zanemarjamo muke in trpljenje teh bratov parkrat na leto obesiti na veliki zvon, na evropski in še večji.

ZAŠČITA MANJSIN SPLOH.

V svojem javnem delovanju pa moramo posvetiti z ozirom na italijanske kakor koroške Slovence največjo pozornost na gibanje, katerega predmet je zaščita narodnih manjšin v vseh državah in ne samo v tistih državah, ki so omenjene v pariških mirovni pogodbi, kar je brezdvomno ena največjih in najusodepolnejših zaprek. Ako bi stopila zaščita narodnih manjšin v vseh državah, v velikih in malih v veljavo, ako bi se vsem narodnim manjšinam zagotovilo neovirano narodno in kulturno življenje, potem bi z veseljem in zadovoljstvom lahko priznali,

da je eden glavnih razlogov za napetost med sosednimi državami odpadel in da je storjen zopet velik korak naprej k našemu idealu, k mirnemu in prijateljskemu sožitju vseh narodov in držav med seboj. Tlačenje narodnih manjšin vzgaja povsod le zavratni, eksplozivni element, nevaren za mir lastnih in sosednjih držav. Mir med narodi pa, to je cilj, ki je vreden napore najboljših mož v vsakem narodu, za nas katoličane pa je delati za ta cilj dolžnost. Za ogroženje od strani Italije pa se moramo tem tesneje oklepati Društva narodov in naših političnih prijateljev.

Vprašanje „Anschlusa“.

Avstrija ne pomeni za našo državo nobene nevarnosti, ker je majhna, finančno šibka in razorožena. A Avstrija je za nas velikega pomena v trgovinskem oziru. Največ izvažamo iz Avstrije, največ tudi v njo uvažamo. Dunaj je še vedno važno trgovsko mesto, ki ne pošilja na Balkan samo avstrijskih proizvodov, ampak tvori tudi za industrijo in trgovino drugih severnih držav posredovalni trg z Balkanom, a je tudi vsled finančnih zvez avstrijskega kapitala z mnogostevilnimi podjetji v naši državi še vedno važen denarni trg za nas. Notranje politično niha Avstrija med krščanskim socializmom in zmernim marksističnim socializmom in mislim, da prav sodim, ako rečem, da nam nobena struja ni posebno prijazna, a tudi ne posebno sovražna.

Vprašanje priključenja Avstrije k Nemški se mora presojati iz več vidikov. Pariške mirovne pogodbe s plebiscitom vred ne prisojajo koroških Slovencev združeni Nemčiji in Avstriji, ampak samo samostojni Avstriji. Zajedno s priključitvijo Avstrije bi se morala izvršiti tudi, mednarodno in mirno, priključitev koroških Slovencev k njihovem narodnemu telesu. S stališča načela, da ima vsak narod pravico samoodločbe, po mojem naziranju ne moremo nasprotovati priključitvi Avstrije k Nemčiji. Pač pa lahko odkritosrčno povemo, da bi ne morda iz kakih sentimentalnih razlogov, ali to priključitev pozdravili le z mešanimi čustvi, iz kake narodne mržnje, ampak iz treznih in stvarnih razlogov. Kakor že omenjeno, bi se s to priključitvijo naš varnostni koeficient ali koeficient pritiska naših sosedov na nas takoj povzdignil od 6,6 na 11,71 ali z drugimi besedami, da je iz varnostnih razlogov za vse služeje vendarle bolje imeti poleg sebe 7 milijonsko nego 70 milijonsko državo. Drugi razlog je ta: S to priključitvijo bi Velika Nemčija prišla v bližino Jadranskega morja, in zgodovina nam kaže premočnega slučajev, da bližina morja z magnetično privlačno silo upliva na narode ter jih vabi k sebi. Celi ta novi veliko-nemški kompleks bi se skušal nasloniti tudi na Jadransko morje, a najbližja točka je Trst, a pot v Trst vodi preko našega narodnega telesa in preko našega in italijanskega državnega telesa. Trst je v vsej svoji zgodovini bil predmet borb med slovenskim, romanskim in germanskim življenjem, in dokler ne bo pacifiistična misel dovolj globoko ukoreninjena v srcih vseh narodov, nam mora biti vsaj skrb in bojazen dovoljena.

Madžarska.

Madžarska je naša nadaljnja sosedinja z 8 milijonskim prebivalstvom. Naše meje napram Madžarski so slabe, umetne, odprte, le severno od Subotice tvorijo sipine živega peska naravno nekoliko boljše meje. Mogočne reke hite iz Madžarske v našo državo. Vojvodina je velika, bogata žitnica. V njej prebiva 1 in pol milijona Madžarov, ki še niso pozabili na bivšo državo z madžarsko hegemonijo, a tudi vsaj šovinistično-nacionalni del prebivalstva v Madžarskem še ni pozabil Vojvodine. V Madžarski sami se ni demokracija na vladi, ampak fevdalizem in nacionalizem v tesnem objemu. Ako imajo geopolitični znanstveniki prav, da se vsi narodi prvenstveno silijo proti severu, nato proti izhodu in zahodu, in še nazadnje proti jugu, potem bi bilo za našo državo nekoliko pomirljivo, a ne za mir pri naših sosedih in zaveznikih. Ker je Anglija pri rečnih parobrodskih družtvih in nekaterih rudokopih finančno zainteresirana, in to ne slučajno iz kakih finanjsko-spekulativnih razlogov, ampak namenoma iz političnih razlogov, da ima besedo pri rečni plovidbi na Dunavu, zato drži Anglija svojo protektno roko nad sedanjo Madžarsko, kar je tudi slepec lahko razbral v znani falzifikatorski aferi. Madžarska je mirovno-pogodbena razorožena. Naše medsebojno razmerje se je zadnji čas zelo zboljšalo, česar se v interesu miru vsi veselimo.

Podonavska federacija.

Od časa do časa se pojavlja v evropski javnosti vest, da se bo iz Avstrije, Čehoslovaške, Madžarske, Rumunije in naše države tvorila posebna, tesna gospodarsko-politična zveza, takozvana podonavska federacija. To bi naj bila Avstro-Ogrska v drugi obliki. Očetje te misli so Francozi, njeni največji nasprotniki Italijani, popolnoma ravnodušni pa imenovani interesenti, ki vedo, da vsaj danes ta ideja še niti za razgovor med njimi ni zrela. Francozi upajo, da bi s tako podonavsko federacijo bil ustvarjen protiutež proti Nemčiji, da bi ta federacija bila njihov sigurni zaveznik in da bi Italija še nadalje ostala izolirana. Dokler ne bodo notranje-politična vprašanja na Madžarskem razčiščena, osobito dinastično vprašanje, dokler se ne bodo imenovane nasledstvene države politično ustalile in se pospele do izvestne gospodarske samostojnosti

(avtarkije), bo ostala podonavska federacija le pobožna želja Francozov in prazen strah Italijanov.

Rumunski problem.

Rumunija je z nami v Mali antanti in naša zaveznica, a njeno srce je bliže Italiji nego nam. V notranjosti vlada le navidezna demokracija, uprava je koruptna, gospodarske in socialne razmere neurejene v korist zemljiškim in finančnim boljarjem. Njena največja rana je Besarabija, radi katere je za nadalje vsako prijateljsko razmerje s sosedno veliko Rusijo izključeno. Bati se je celo, po človeški pameti sojeno, da bo Besarabija tvorila izmed prvih predmetov oboroženega konflikta v Evropi, kar bi Madžarsko postavilo na veliko preiskušnjo, a nas kot zaveznike v veliko nevarnost. V interesu miru in s stališča naših simpatij od ruskega naroda bi bilo želeli, da se besarabsko vprašanje reši dogovornim potom, za kar še Rumunija žal danes ni razpoložena.

Vprašanje balkanskega pakta.

Bolgarija je ona naša sosedja, s katero živimo v normalnih diplomatskih odnosih, a službeno in stvarno najbolj napeto. Bolgari so četrti jugoslovanski narod in menda ni človeka med Jugoslavlani, ki bi vsaj teoretično ne pristajal na to, da bi nam trebalo v neki obliki živeti v isti državni zajednici, ki bi se raztezala od sinje Adrije do Črnega morja, ki bi vsled svoje zemljepisne lege uživala ugled velesile ter bila najboljša garancija za mir na Balkanu in med njegovimi bližnjimi sosedji. Razumljivo je, da med srbskim in bolgarskim narodom radi dogodkov v balkanski in svetovni vojski še ni zavladdalo pravo razpoloženje za globlje prijateljsko razmerje, a naloga nas Slovencev in Hrvatov mora biti, da v časopisju in govornih delamo za zblizevanje obeh narodov, v svesti si, da delamo s tem za mirno ustvaritev velike jugoslovanske države, ki mora priti!

Mogoče je, da bo do tega zaželenega zblizanja med našo državo in Bolgarijo najlažje prišlo v okviru zveze balkanskih držav ali balkanskega pakta. Poročila, ki so začela zadnjega zasedanja Društva narodov prihajala iz Ženeve, še sicer niso povsem zadovoljiva, vendar se je tam obetalo od bolgarske strani, da se bodo teroristična društva, ki so prirejala vpade v Makedonijo, razpustila. To bi pomenjalo velik korak k prijateljstvu. Le ena velika nevarnost preti ideji balkanskega pakta od zunanje strani. Tu je zopet Italija. Dejstvo je, da se je Italija znala zadnji čas približati ne samo Rumuniji, s katero je sklenila prijateljsko zvezo, ampak tudi Grčiji in Bolgariji, Albanijo pa je itak že dalj časa pridobila ob svojo stran, vse to z očividnim namenom, da nas na Balkanu izolira ter prepreči zvezo balkanskih držav. Italija namreč pravilno računa, da bi taka zveza prekrizala avtomatično njene želje po ekspanziji na Balkanu in da bi Mussolini težko prodiral proti vzhodu. Naša zunanja politika je, kakor izgleda, imela glede balkanskega pakta načrt, da ga ustvari ne naenkrat z vsemi, ampak stopnjama, najprej z Grčijo in potem šele z drugimi sosedji. Vseeno, samo da bi vedlo do uspeha.

Grčija.

Z Grčijo smo pod bivšim diktatorjem Pangalosom imeli čiste račune in pogodbe bi v najkrajšem času stopile v veljavo, a medtem je nenadoma padel Pangalos in nova vlada hoče predložiti sklepe tudi svoji narodni skupščini, katere še ni. To je po slovenski povedano, smola! Grčija ima napram nam samo eno bojazen, to je bojazen za Solun. Kakor bi se mi morali bati prirodne gravitacije Velike Nemčije na Trst, tako se Grčija boji naše prirodne gravitacije na Solun. Makedonija tvori za Solun gospodarsko zaledje, in vsled tega se izteka naš makedonski element v Solun in ga napaja ne samo gospodarski, ampak hočeš nočeš tudi narodno. Toda v naši državi ni hvala Bogu do danes nobene struje, ki bi zaradi Soluna hotela motiti mir in prijateljske odnošaje z Grčijo. Kakor znano, v Grški ne vlada ljudstvo, ampak višji častniki, kar v času pacifiističnih tendenc gotovo ni razveseljivo.

Albanija.

Ostane nam sedaj še le ena sosedja, to je domovina Skipetarov Albanija. Pri Skipetarih še je jako razvita zavednost po plemenih, vendar je med zadnjo vojsko in po vojski zelo napredovala skipetarska narodna zavednost. Ker se nahaja po zadnjem ljudskem štetju okroglo pol milijona Skipetarov ali Arnavtov tudi v južnem delu naše države, nam raste v vzbujajoči se narodnostni zavednosti Albancev neopaženo zopet nova težkoča in nevarnost. Sedaj albanski narod ni prijateljski razpoložen napram nam, četudi njegova vlada trenutno plava v italijanskih vodah. Albanski vpadi na naše ozemlje ne veljajo našemu prijateljstvu, ampak našim ovcam in našemu žitu. Da se notranje homatije v Albaniji dobro razumejo, je treba imeti tole sliko pred svojimi očmi. 68 odstotkov prebivalstva v Albaniji so fevdalna gospoda in njih podložniki. Ti so večinoma muslimani. Ti so sedaj na vladi. 21 odstotkov so pravoslavni, najnaprednejši pod vplivom grških žel. To je nacionalistična struja, ki ima tudi med muslimani pristašev. Ti so bili prej na vladi pod pravoslavnim vladikom Fan Nollijem. Ostalih 12 odstotkov tvorijo katoličani, po večini pre-

šivalci divjih severnih skipetarskih planin.

Zunanje-politično bi nam mogla biti Albanija samo posredno nevarna, v kolikor tvori preko Valone vrata za vpadanje in prodiranje Italije. Toda o tem smo že govorili.

Tako smo obhodili vse sosedne države! Sklepni račun obiskov pri naših sosedih se glasi: Nikjer vdanega, odkritosrčnega prijatelja.

Ako si sedaj k sklepu ogledamo, kako se mi in naši sosed orientirajo v veliki evropski politiki, dobimo to le sliko: Mi in Rumunija smo v francoskem bloku, Madjarska in Grška se nagibata k Angliji, Albanija k Italiji, Avstrija je nevtralna, a bo odslej stala tam, kjer Nemčija, Italija je izolirana, ako jo najnovejši razgovori z angleško diplomacijo ne potegnjejo ven iz te izolacije, Bolgarska je še neodločena. Italijanski upliv obstoji kakor rečeno v Albaniji, a raste v Rumuniji, Bolgariji in Grčiji.

Ako se obistini, da se bosta Francija in Nemčija sprijaznila do prijateljstva, potem je za srednjo in zapadno Evropo zasiguran daljši čas mir.

Pod vidikom velike želje našega naroda po splošnem in trajnem miru sem usmeril svoje današnje predavanje in mislim, da sem vsaj s tem pogodil tudi vaše želje.

Gospodarstvo

Prvi znaki konsolidacije evropskega gospodarstva.

V trgovskem prometu med Evropo in Ameriko so se letos pojavile važne izpremembe. Če hočemo te izpremembe kritično presoditi, tedaj ne smemo prezreti važnosti problema vojnih in povojnih dolgov Evrope napram Ameriki, kakor tudi problema nemških reparacij. Evropa dolguje Ameriki milijardne zneske, najetih med vojno za različne dobave, kakor tudi po vojni za sanacijo evropskega gospodarstva. Toda zadolževanje Evrope napram Ameriki se mora slej ko prej ustaviti. V momentu ko obresti in amortizacije dosedanjih posojil presežejo višino, s strani Evrope novo najetih posojil, nastane vprašanje, kako naj Evropa odplača Ameriki te ogromne zneske. Evropa nima zlata, katero bi v svrhu plačila mogla izvažati v Ameriko, zato je odplačevanje mogoče le potom izvoza blaga v Ameriko oziroma v one izvenevropske države, kamor priteka ameriški kapital. Največji del ameriških terjatev v Evropi odpade na Anglijo, Francijo, Italijo in Belgijo. Te države pa na drugi strani sprejemajo reparacije, katere mora Nemčija plačevati po Dawesovem načrtu. Vsi ti okoliščini pridejo nemške reparacije končno v prid Združenim državam ameriškim, kot glavnemu upniku antantnih držav. Reparacijski problem se nam končno pokaže kot problem, ki se tiče predvsem Nemčije in Združenih držav. Odlični gospodarski strokovnjaki so to dejstvo dokazali že lani na kongresu mednarodne trgovske zbornice v Bruslju. Če hočemo torej, da Evropa prične faktično odplačevati svoje dolge v Ameriki, tedaj se mora Nemčiji, kot glavni plačnici, dati možnost, da izvaža svoje proizvode, na drugi strani pa je potrebno, da Združene države ne ovirajo izvoza iz Evrope. Z drugimi besedami trgovska bilanca Združenih držav mora napram Evropi postati pasivna, trgovska bilanca Evrope napram Združenim državam pa aktivna; predvsem pa se mora Nemčiji, kot glavni plačnici, omogočiti znaten suficit v trgovinski bilanci.

Za konsolidacijo evropskega gospodarstva je neprecenljive važnosti dejstvo, da so se v prvem polletju tekočega leta, trgovinski odnošaji med Evropo in Ameriko že znatno spremenili v tem smislu. V gospodarskem letu 1925-26. je aktivnost trgovinske bilance Združenih držav znatno padla in sicer od 1040 mil. dolarjev v letu 1924-25. na 287 mil. dolarjev. Uvoz Združenih držav se je dvignil za 642 mil. dolarjev ali 16,8 odstotka, izvoz pa je padel za 111 mil. dolarjev ali 2,3 odstotka. Še značilnejša pa je trgovinska bilanca Združenih držav za prvo polletje 1926. Tu se je prvokrat pojavil deficit in sicer v znesku 62 mil. dolarjev. Še večje izpremembe pa opazujemo v trgovinski bilanci Nemčije. Med tem ko je v prvem polletju 1925. znašal deficit nemški trgovinske bilance nič manj kot 2 milijardi 179 mil. zlatih mark, zaznamuje statistika nemške trgovinske bilance za prvo polletje 1926 suficit v znesku 539 mil. zlat. mark. Tudi deficit Evrope v trgovinskem prometu z ostalimi kontinenti se je v prvem polletju tekočega leta zmanjšal za 2 milijardi zlat. mark. Čeprav se nahaja gospodarstvo Evrope v težki depresiji, vendar moramo iz gornjih podatkov sklepati, da se Evropa na gospodarskem polju razmeroma hitro konsolidira. Evropa je spoznala, da je treba izdatke prilagoditi dohodkom in da mora prenehati vsako zadolževanje v neproduktivne namene. Čim romanske države stabilizirajo svoje valute, bo odpravljena zadnja ovira za reelen razvoj evropskega gospodarstva. Na tej reelni podlagi pa se bo dalo ustvariti pogoje za novo blagostanje evropskih narodov.

Stanje letine na Štajerskem.

Maribor, 1. oktobra 1926.

Z letino na Štajerskem smo se bavili letos že parkrat in sedaj v pozni jeseni tudi lahko ugotovimo nje bilanco.

Krompirja je letos na Štajerskem veliko premalo, ker je zagnil v jamaš povsod, kjer je ilovnata zemlja. Uspeh je samo po Dravskem polju, kjer je pod dobro pedjo zemlje prodec, ki požira preobilo mokroto. Zaloga krompirja, ki pride letos v poštev za celo Štajersko je edino Dravsko polje. Haloze ne bodo imele krompirja niti za seme. Koruza je dozorela in je še precej lepa po onih krajih, ki niso bili prizadeti od povodni in kjer ni preveč ilovnata zemlja. S koruzo bo še šlo in istotako je tudi s fižolom, kateri je uspel kljub deževju dobro. Zita so bila letos slaba, ker so cvetela v deževju in par tednov pred žetvijo so polegla vsled viharjev, trobnela niti pa začela kliti že na njivi. Glede žit bo letošnjo zimo Štajerska navezana na uvoz. Zelo lepo in dobro je letos uspe-

liji, Avstrija je nevtralna, a bo odslej stala tam, kjer Nemčija, Italija je izolirana, ako jo najnovejši razgovori z angleško diplomacijo ne potegnjejo ven iz te izolacije, Bolgarska je še neodločena. Italijanski upliv obstoji kakor rečeno v Albaniji, a raste v Rumuniji, Bolgariji in Grčiji.

Ako se obistini, da se bosta Francija in Nemčija sprijaznila do prijateljstva, potem je za srednjo in zapadno Evropo zasiguran daljši čas mir.

Pod vidikom velike želje našega naroda po splošnem in trajnem miru sem usmeril svoje današnje predavanje in mislim, da sem vsaj s tem pogodil tudi vaše želje.

Odprava konkurza. Ker se je sklenila prisilna poravnava, je odpravljen konkurz o imovini Alberta Kopača, trgovca v Slovenjgradu.

Otvoritev podružnic »Bance dalmata di Secontoc. Trgovinski minister je izdal odobrenje za otvoritev podružnic »Bance dalmata di Secontoc« v Splitu in Šibeniku, pod pogojem, da te podružnice vršijo le bančne posle.

Posvetovanja radi ureditve konkurenčnega boja med Trstom in Hamburgom, ki so se pred kratkim vršila v Hamburgu, niso dovedla do končnega uspeha, ker bo treba urediti še mnogo detajlnih vprašanj. V ta namen se sliče meseca decembra nova konferenca. Sodeč po do sedaj doseženih uspehih, je upati, da se bo do novega leta dosegel popoln sporazum.

Gospodarsko zblizanje med Ogrsko in Jugoslavijo. V zadnjem času se opaža veliko zanimanje ogrskih trgovskih in industrijskih krogov za Jugoslavijo. V tem smislu se je spremenila tudi ogrska zunanja politika napram Jugoslaviji in tudi ogrske gospodarske organizacije iščejo stike s sorodnimi jugoslovanskimi organizacijami. Med drugim je postalo aktualno tudi vprašanje ogrske svobodne cone v splitskem pristanišču.

Zapadnoevropski železarski trust sklenjen. Pogajanja za sklenitev zapadnoevropskega železarskega trusta so navzile težkočam dovedla do uspeha. Tozadnja pogodba se je podpisala 30. sept. in stoji že 1. oktobra v veljavo. Ker Belgija ni odstopila od svoje zahteve glede višine belgijske kvote, sta Francija in Nemčija pristali na od Belgije predlagano kvoto, čeprav sta pri tej kvoti oškodovani. V pogodbi je predviden tudi pristop srednjeevropskih železarn h kartelu. Za nadaljni razvoj tendence zblizanja evropskih narodov na gospodarskem polju je sklenitev železarskega trusta neprecenljive važnosti.

Usoda delnic intervencijskega sindikata na Dunaju. Dunajske velebanke, članice bivšega intervencijskega sindikata, so ustanovile v Curihu holding-družbo. Ta družba je prevzela vse efekte bivšega intervencijskega sindikata, ki se znenkrat nahajajo pod zaporo. Kakor znano, je bil intervencijski sindikat ustanovljen pred dvema letoma, da reši dunajsko borzo pred popolnim polomom. Sindikat je bil primoran nakupiti velike množice delnic, ki kotirajo na dunajski borzi, med katerimi se nahaja precejšnje število delnic Trboveljske premogokopne družbe.

Hitro nazadovanje cene srebra. Cena srebra je prišla koncem leta 1925. naglo padati. Vzroki tega padca ležijo deloma v naraščanju produkcije, predvsem pa vpliva na ceno predstoječa valutna reforma v Indiji. Srebro je bilo dosedaj podlaga indijske valute, sedaj pa se namerava indijsko rupijo postaviti na zlato podlago. Indija je bila dosedaj glavni kupec srebra na svetovnem tržišču. Čim se uvede zlata valuta pa bo potreba Indije po srebru znatno padla. Od januarja do septembra je padla cena srebra za unco v Londonu od 31 1/2 d. na 27 1/2 d., torej za več kot 13%. Toda padanje se še ni ustavilo. 30. septembra javlja London kurz 26 1/2 d. Da se popravi cena srebra, nameravajo rudniki znatno znižati produkcijo.

Nagel dvig češkoslovaškega izvoza premoga. Vsi znižanja železniških tarifov in ukinitve izvoznih taks na premog se je v avgustu izvoz češkoslovaškega premoga naglo dvignil in s tem tudi produkcija. Napram jurgiu se je produkcija ostravskega revirja v avgustu dvignila za 32% od 702 na 938 tisoč ton. Izvoz tega revirja pa se je dvignil za skoro 200%, od 95 na 281 tisoč ton. Izvozilo se je pred vsem v Italijo, Anglijo in skandinavske dežele. Kakor vidimo, je tudi češkoslovaški uspešno izrabiti ugodno situacijo na svetovnem tržišču premoga, ki je pred meseci nastala vsled širajča angleških rudarjev. V kolikor je slovenskim premogovnikom, ki ležijo Italiji najbližje, tudi uspelo izrabiti to situacijo, nam ni znano.

Borza

Dne 2. oktobra 1926.

DENAR.

Zagreb. V današnjem prostem prometu so bili zabeleženi sledeči tečaji: Berlin 13.475 (13.458—13.488), Italija 212.50 (210.69—212.69), London 274.80 (274.35—275.15), Newyork 56.50, (56.384—56.584), Pariz 161 (159.89—161.89), Praga 167.75 (167.35—168.15), Dunaj 7.98 (7.965—7.995), Curih 10.9425 (10.9275—10.9575).

Curih. Belgrad 9.1425 (9.1425), Budimpešta 72.45 (72.45), Berlin 123.25 (123.225), Italija 19.45 (19.4375), London 25.10 (25.10), Newyork 51.25 (51.25), Pariz 14.55 (14.637), Praga 15.32 (15.325), Dunaj 73 (73), Amsterdam 207.20 (207.20).

Dunaj. Belgrad 12.4950, Kodanj 187.80, London 34.32, Milan 26.65, Newyork 707, Pariz 19.85, Varšava 78.15. Valute: dolarji 704.12, lira 26.50, češkoslovaška krona 20.9025.

VREDNOSTNI PAPIRIJI.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 824.000, Zivno 705.000, Alpine 350.000, Greinitz 102.000, Kranjska industrijska 590.000, Trbovlje 390.000, Hrv. esk. 145.000, Leykam 121.000, Hipobanka 69.000, Avstr. tvornice za dušik 242.000, Mundus 1.065.000, Slavonija 36.200.

Enrilo
Splošno priljubljen
kavni nadomestek
okusen i cenen.
Dobiva se v vseh
dobro asortiranih
kolonijalnih trgovinah.

Radio

Vse kaže, da smo z razvojem radiotehnike prišli na neko ščacionarno točko in v gotovem oziru celo na vrhunec. Dočim smo redki amaterji še pred kratko dobo, pred nekaj leti bili vsi srečni, če smo med bobnanjem brzojavov ujeli nekaj pridruženih in raztrganih zvokov iz Berlina, ali iz bogve katerih nam neznanih krajev, smo danes postali že zbirni, zahtevamo umetniško dovršenih prireditev, in če bo šlo tako naprej, bomo kmalu hoteli slišati opero po radiu čistejšee in naravnje, kot če bi bili pri predstavi v gledališču. Dospeti pa smo morali do nekega vrhunca, saj se je skoroda ves kulturni svet trudil v spopolnjevanju tega najnovejšega sporta. Kakor smo še pred par leti dnevno pričakovali epohalnih izumov na radiotehničnem polju, tako vemo danes, da nekaj principielno novega skoroda ne more priti. Pred nedavnim časom so še po strokovnih listih kar deževali »novi in preizkušeni sestavi, danes je ta ploha precej pojenjala, in pojavila se je bolj smiselna smer, ki gre za tem, da ono, kar je pri radiu dobrega, kolikor mož spopolni in zboljša. Tudi smo danes že na jasnem, kaj moremo in smemo zahtevati od dobrega radio-aparata, in o tem se hočemo pomeniti.

Kateremu amaterju, ki dobi tedenski program vseh evropskih radiopostaj ni na tem, da iz njega izbira po svojem individualnem okusu in da gotov večer posluša ono postajo, ki si jo določi. Vendar pa amater večkrat kljub potprežljivemu iskanju dotične postaje ne najde in se tolaži nazadnje češ, da je ta preoddaljena, ali pa da oddaja s premalo energije, ali da je radio-vreme neugodno. Vendar je pa vzrok, da amater ni prejel zaželenega programa navadno le njegova sprejemna naprava, oziroma aparat, ki je premalo občutljiv. So pa aprati, ki jim ne uide najbikšeje znamenje, ki pride do njih po etru. To so predvsem oni velikani z večimi visokofrekvenčnimi ojačitelji, ali pa tudi manjši aparati z reakcijo. To lastnost imenujemo občutljivost in jo smemo zahtevati od modernega aparata v veliki meri. — Druga preporočljiva točka je pa kvaliteta ali kakovost sprejema, in mnogo amaterjev nas je, ki polagamo na to točko največjo pažnost. Kaj imam, če prejemam n. pr. oddajbene norveške postaje, če pa je godba in petje zabrisano in nenaravno! In kakor je z gotovostjo in z razmeroma preprostimi sredstvi lahko doseči večjo občutljivost aparata, toliko težje je izvesti iz njega čiste in naravne glasove. Brezdvomno je kvaliteta sprejema najboljša pri onih aparatih brez reakcije, posebno pri superheterodinu, pa tudi pri neutrodinu. — Mnogo lažje kot lep in naraven sprejem, si je pripravi močan sprejem in sicer na ta način, da nizkofrekvenčno ojačimo. Zal pa, da smo bili do zadnjega časa prisiljeni žrtvovati naravnost in lepoto glasu, če smo ga hoteli ojačiti. Šele v poslednji dobi smo dobili upore, da z njimi ojačujemo nizke frekvence, brez da bi nam razžirali naravne glasove, kot to store transformatorji. — Da je radioaparat popoln, moramo od njega zahtevati še veliko selektivnosti. Zgodil se, da prideš k amaterju, da boš poslušal koncert iz Rima, toda mesto godbe iz Rima dobiš godlo iz Tuluze, Berna, Breslave in morda še iz Münstra. Tak aparat, ki strogo ne loči ene postaje od druge, ni selektiven, ni prvovrsten. Ravno Rim je nekakša preizkusna točka za aparat, če tega doimo čisto brez primesi Breslave, potem je glede selektivnosti prestal preizkušnjo. Z gotovimi sredstvi se pač more selektivnost aparata povečati do skrajnosti, vendar to ni priporočljivo, ker trpi pri tem pravo obutno kvaliteta sprejema.

Da pa dosežemo vse gori našete lastnosti pri sprejemu, si moramo biti na jasnem, od česa je odvisna ena ali druga. Predvsem pride v poštev pravi sestav aparata. Tu je na prvi pogled izbira tako velika, da od samih dreves ne vidimo gozda. Vendar pa se vsi ti premnogostevilni sestavi dajo kmalu uvrstiti v eno ali drugo kategorijo, ki sloni na lastnih principih, in teh je bore malo, komaj pet. Brezdvomno ne prekosil pravilno sestavljenega aparata s transpozicijo prav noben drug sestav in po pravici se imenuje superheterodyn kralj radioaparator. V najvišji meri je ta sestav občutljiv, nedosegljiv v lep in naravni reprodukciji glasu, a zraven kar najslektivnejši, pa tudi zadosti glasnan. Toda eno samo napako imajo ti aparati, to namreč, da so njih nabavni in vzdrževalni stroški preveliki. Takoj za temi pride v poštev neutrodyn, ki ima vse dobre lastnosti superheta, le v nekoliko zmanjšani meri. So ti aparati mnogo cenejši od

prvih, a imajo to slabost, da je njih upravljanje precej komplicirano, pa tudi njih sestava nikakor ni enostavna. — Pa pridemo do aparatov z reakcijo, induktivno, kapacitetno, ali obojno skupaj. Ti sestavi namreč pošljejo sprejeto in že enkrat ojačeno energijo nazaj v anteno, da se ponovno ojači. Nek amater jim pravi prežvekovalci in to precej po pravici. Ti sestavi so silno občutljivi, dostikrat zelo selektivni, toda kakovost glasu je le redkokrat prvovrstna. Ima pa ta sestav še drugo silno slabo stran, to namreč, da amater, ki hoče sprejem prisiliti, spremeni z malim gibom svoj sprejemni aparat v oddajnega, ki pošilja iz antene nečloveško piskanje in zavijanje in spravi v obup vse bližnje amaterje. Radi te slabosti je bil ta sestav v Nemčiji do pred enim letom prepovedan, a nazadnje se je državna uprava udala, češ, da zaupa amaterjem, da bodo svoje »Rückkopplerje« upravljali s pametjo in taktom. Je pa ta aparat kot nalašč za amaterja, ki ni preveč ambiciozen. — Ostanejo nam še refleksi sestavi, to so »prežvekovalci« drugega konstrukcije kot oni z reakcijo, ki pa ne funkcionirajo vsakemu amaterju, kot bi si sam želel. — Gosp. Jakopič nam je razstavil na jesenskem veseleju tudi enoveven aparat z okvirno anteno superregenerativnega sestava, ki je brezmejno občutljiv, ni ga pa sicer v nobenem oziru priporočati v splošno uporabo, ker nestrokovnjah iz njega razen piskanja itak nič ne dobi. — Tu so torej našeti kolikorotoliki principielno različni sestavi, ki se razlikujejo po občutljivosti, po kakovosti in jakosti sprejema, ter po selektivnosti. Ni pa kriv vselej sestav, da ne odgovarja aparat vsem naštetim zahtevam, ampak premnogokrat amater, ki si sam sestavlja aparat po dobljeni predlogi. Predvsem se tu masčuje napadna štedljivost ali nepoznanje materiala. Kupiti si moramo le najboljše sestavne dele, ki naj jih nam, če le mogoče, izbere strokovnjak. Dostikrat ni ravno najboljši ali najprimernejši to, kar je najdražje, ker tudi pri radiu plačujemo fazono in modo. Glavno je le, da so posamezni deli v električnem in tehničnem oziru neoporečni. Ti deli pa morajo biti v aparatu tudi pravilno sestavljeni. Zapomniti si moramo enkrat za vselej, da je notranjost aparata namenjena vsemu drugemu, kot estetičnemu čutu naših oči. Simetrično razpostavljene žarnice, paralelni spoji, lepo ostro skrivljene žice in še kaka druga nesmiselna ugaja sicer nestrokovnjakovim očem, ki pa se bridko masčuje nad amaterjevimi ušesi. — Je pač res, da ne sme žaliti radioaparat naših oči, toda tu pride v poštev le njegova zunanost. Ta naj bo namreč preprosta in enostavna brez nepotrebnih gumbov, pretlikal in druge navlake. Največji ameriški aparati nimajo na prednji strani več kot tri vrtljive gume in vlikalo za telefon, a jaz poznam amaterja, čigar aparat nima na prednji strani nič več kot 34 spremenljivih delov. Kakor je to smešno, vendar mož v, da to marsikomu celo imponira.

V prihodnji nedeljski številki prinesemo natančen popis radioaparata »Reinartzovega« sestava s potrebnimi diagrami in »avodili, da bo v stanu tudi popoln laik sestaviti si aparat, ki ga bo v vsakem oziru mogel zadovoljiti.

Cerkveni vestnik

Bratovščina sv. Rečnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek dne 7. oktobra v uršulinski cerkvi. Ob 5. uri zjutraj bo sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine.

Naznanila

Klub esperantistov v Logatcu priredi dne 10. oktobra ob štirih popoldne v hotelu »Kramarc« javno predavanje o važnosti in koristi mednarodnega pomožnega jezika. Predaval bo Riko Korenc. Po predavanju zabava

Da bodeite zadovoljni z res dobrimi
vrvarskimi izdelki
zato je treba naročiti tako blago le pri

I. N. Adamič
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31
podružnica v Mariboru, Vetrinjska 20 ter Kamnik, Šutna 4.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 2. oktobra 1926.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin		Najvišja temp.	Najnižja temp.
						ob opazovanju	v mm de 7h		
Ljubljana (dvorec)	7	768,8	10,0	100	mirno	0		16,6	9,9
	8	769,1	10,4	100	mirno	0			
	14	767,9	16,4	69	SW 3	7			
	19	768,7	14,1	75	mirno	0			
	21	768,9	13,2	95	mirno	0			
Maribor		769,4	12,0	97	NW 1	0		12	9
Zagreb		769,3	11,0	97	WNW 1	0		14	8
Belgrad	8	767,7	14,0	73	mirno	2		21	10
Sarajevo		767,1	12,0	94	mirno	10		20	11
Skopje		766,4	15,0	82	mirno	10		28	10
Dubrovnik									
Split	7	763,9	18,0	65	NE 3	3		26	17
Praga		770,3	11,0	—	mirno	0		12	10

Barometer je reduciran na morsko gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Dunajska vremenska napoved za 3. oktobra 1926: Oblačnost pada, temperatura narašča. V gorovju megla.

Moda

RESE NA OBLAKAH.

Da ni ženska moda preveč monotona in žalostna, je vedno vesplošno iskanja, kako bi jo oživel, da bi bila bolj pestra in živahna tudi za zimski čas. Izmed takih novih okrasov so najmodernejše rese, od katerih dobijo obleke svoje posebno zunanje lice. Obleka iz sukna dobi rese iz volne, lažje obleke pa iz svile. A kako priti take rese? Najlepše so seveda umetniško izdelane, ki jih vtaknemo skozi blago obleke. Vzamemo tri do štiri svilene niti in jih predenemo skozi blago in jih nanj privežemo, da so potem rese

lepo v poedinah skupinah. Volnene rese so bolj temne barve, svilene pa tudi svetlejšje, a zmeraj tako, da se skladajo barve z barvo obleke. Vsaka obleka, ki je okrašena z resami, je prav elegantna in jo moreš imeti tudi pri večernih prireditvah, čeprav ni obleka svilen, temveč volnen. Da so prišle obleke z resami v modo, je odtod, ker so bile že prej moderne dolge rute z raznimi živobarvnimi vezinami in resami, v katerih smo svoj čas že poročali. Take vrste so kakor celotne obleke, posebno še tedaj, če so zares

Predno kupite, oglejte si naše blago in naše cene!

„VOIKA“

Ljubljana — nasproti »Mestnega doma«.

okusno in umetniško izdelane. Na sliki vidiš tako ruto, ki ima prav dolge rese in bogato vezeno, ki je ročno delo. — V sredini vidiš obleko iz sukna, ki ima ob straneh vdolane rese. Ovratnik je zavezan z dolgo pentljo, pas pa je pritisnjen in znači že moderni, višji pas. Taka obleka je najlepša v črni, temno-modri ali rdečkasti barvi. Prva slika pa ti pokaže prav elegantno obleko za gledališča ali koncerte in je iz črne svile. Po hrbtu visijo dolge rese v obliki pelerine, krilo je pa skoraj dvojno: najprej svilen, čez to pa je krilo samih res, ki so vdejan v svilen krilo in prosto visijo po njem. Pričakovati je, da bodo rese zelo moderne v zimski dobi.

Kratek pajčolan čez klobuček je spet v modi. Pripraven je pa le za posebno izbrane klobuke ali barete iz svilene klobučevine.

Komur pristojna — in kdor ima — bo bržkone res lepo.

Pahovka (šal) iz tenčice, ki je obšit s krznom, je pripraven za zvečer. Zdi se, kakor bi bila tako pahovka ovita krog vratu, a je le popolnoma po kroju urezan ovratnik, ki se zapne krog vratu. Taka pahovka je prav lepa, lepši kot boa iz krzna, ker je bolj nežna. Najbolj v modi so rjavkaste pahovke z rjavim krznom in rožaste s sivim.

PORCELAN.

Porcelan je brezdvomno iznajdba Kitajcev, kajti oni so ga že 1200 let prej izdelovali, nego je bilo to v Evropi sploh znano. Kitajski in japonski porcelan je prišel v Evropo šele okoli leta 1500. Ime porcelan izhaja od Portugalcem, ki so ga prvi prinesli v Evropo. Dvesto let je bilo vsako prizadevanje ponarediti porcelan zaman. Prvi so ga izdelali Francozi leta 1700., pa je bil zelo slabe kakovosti. Po mnogih poskusih se je Nemcem posrečila izdelava finega porcelana, a Švicar Bottger ga je še izboljšal. Leta 1710. je prvič prišel na trg tako zvani Meisner porcelan. Kmalu nato so tudi v berlinski državni tovarni za porcelan ponarejali japonskega.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

UCENCA za mizar, obrt pri svoji oskrbi sprejme Matija Andlovic, Vidovdanska 2. 6781

Sprejme se spreten trgovski pomočnik mešane stroke, kot vodja podružnice. Kavcija brez-pogojna — nastop lahko takoj. Ponudbe pod šifro »Vesien« št. 6791 na upravo »Slovenca«.

DIJAKA sprejemam na stanovanje in hrano. — Elektr. razsvetljava. Naslov v upravi pod: 6787.

Iščem učenka z dožele za trgovino, z vso oskrbo ki bi si morala sama kuhati. Učna doba 3 leta, drugo po dogovoru. Ponudbe upravi pod: »Modna trgovina«.

Trg. pomočnica mešane stroke, začetnica, želi službe. Gre tudi na deželo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 6801.

PRODAJALKA mešane stroke, išče mesta. Nastopim takoj. Dopisi pod: »Poštena 6802« na upravo

BLAGAJNICA s prakso išče mesta; pomagala bi tudi v trgovini. Naslov v upravi: št. 6647.

PRODAJALKA izurjena v galanteriji in mešani stroki, želi premeniti mesto. Ponudbe pod: Vestna« na upravo.

GOSPODIČNA gre kot sostanovalka k preprosti mirni stranki. Ima svojo posteljo. Pisemne ponudbe na upravo pod šifro: »MIRNA« št. 6790.

Strojno pletenje sprejema na dom pletila. Ponudbe pod »Pletilja 6784« na upravo »Slovenca«.

Gospodična gre živat na dom obleko in perilo; novo in popravila. Ponudbe na upravo pod: »MARIJA 1000«.

ŠIVILJA Leopoldina Sternad se priporoča cenj. damam Kolodvorska 22/III., levo.

Službe išče inteligentnega sedmogimnarijca, lepe zunanosti, voljašine prost, več slovenščine, nemščine, italijanščine in angleščine. Vešje je tudi nemške stenografije. — Ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod številko 6779.

Išče se pletilja izurjena, z vso oskrbo, v hiši. Plača po dogovoru. — Izve se pri tvrdki SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg. 6737

ŠOFER - MEHANIČ z večlet. prakso, želi premeniti službo. — Naslov v upravi lista pod št. 6703.

Mlinarja — samca ali oženjenega, brez otrok — sprejme v službo FERDO MACEK, po domače »Čaj«, posestnik, Reka, pošta Laško. 6656

ABSOLVENTINJA trgovske šole želi mesto BLAGAJNICE. Gre tudi v pisarno k trgov. podjetju. — Cenj. dopise pod: »Marljiva«, 6708

Učenka se sprejme v trgovino pouk za izdelovanje zgornjih delov. — Prednost ima taka, ki se je že učila nekaj časa. — Hrana in stanov. v hiši. — Naslov v upravi št. 6715.

Vajenca sprejemam v mešanem blagom. — Ponudbe ali osebno predstavit se je pri tvrdki DAVORIN Podlesnik nasl. Franjo Černe v Radečah.

Poročiti se želi izobražena gospodična z istotakim solid. gospodom ali vdovcem. — Ponudbe pod »Bodočnost« št. 6752 na Slovenca«.

Dober, ne predrag krojač za deželo dobi stanovanje zastoj. — Naslov v upravnistvu »Slovenca« pod št. 6774.

Lepa zrač. soba z elektr. razsvetljavo, z 2 posteljama, par korakov od med. fakultete, se odda v najem 2 visokošolcem (visokošolkam), s hrano ali brez. Naslov v upravi pod št. 6753.

VAJENCA pridnega, zdravega in poštenega, sprejme pekarna URBAR na Rekeku. — Vse drugo po dogovoru. 6780

Dobro izurjena ŠIVILJA išče dela po hišah. — Naslov v upravi pod št. 6678.

POSTREŽNICA išče mesta k 2-3 osebam. Ponudbe upr. pod: Postrežnica.

Krojači, prvovrstni, za izdelovanje konfekcije — dobe dela na dom v konfekciji. Industriji Josip IVANČIČ, Ljubljana, Miklošičeva 4.

30 letni trgovec in posestnik, neop. preteklosti, iz uel. rodbine, želi poročiti izobr. premož. gospodini, ki ima veselje do sovdstva trgovine. — Ponudbe pod šifro: »Radost te takne na upravo.

Opremljena SOBA z 2 posteljama se odda. — Naslov v upr. lista št. 6754.

Odda se služba cerkvenika in organista v St. Petru pri Novem mestu. — Približni dohodki: Učitek nuj v 10 merniki posetov; redi se lahko dvoj. je govodi; prosto stanovanje, prostovoljna žitna in vinska bira. Stolina in nekaj v denarju. Prošnje do 20. oktobra na župni urad v ST. PETRU p. Nov. mestu.

Nakupovalce za kostonjev les za tanin iščem v vseh krajih Slovenije proti dobri proviziji. — »MANGART« — poštni predal 43, Ljubljana

ŠIVALNI STROJ ugodno prodam. Leber, Šentpeterska vojašnica.

Med. Univ. Dr. Franjo Janković ordinira s 1. oktobr. v Vetrinjski ulici 16/I. (Vetrinjski dvor).

LOKAL primer. za cerkveno obrt, se išče pod št. 50.

Dražbeni oklic. Proda se potom prostovoljne javne dražbe enonadstropna TRGOVSKA HIŠA z velikim skladiščem in vrtom v Trebnjem št. 12. Dražba se vrši dne 11. oktobra ob 10. uri; pod cenil. vrednost se ne prod. — Za pojasnila se je obrniti na obč. tajnika v Trebnjem.

Iščemo za takojš. nastop v stalno službo prvovrst. bakrarja ozir. kotlarja Ponudbe na papirnico v VEVAH. 6681

AUTOMOBILE vsakovrstne, in motorna kolosa, popravila najbolje, najhitreje in najceneje: FLORJANČIČ, Karlovska cesta 22. 6432

POSESTVO prodam: 4 orali zemlje, oddal. od postaje 20 min. Cena Din 10.000. Dol. Medvedjesclo št. 11, okraj Trebnje.

Žagar. mojster (gitarist) za polnojarmentnik, dobro izvežban, dobi takoj službo. — Ponudbe pod »Izvežban« na Oglas. zavod Kovačič, Maribor.

12.000 Din posodim hišn. posestniku, če mi prepusti PRAZNO SOBO s souporabo kuhinje. Ponudbe na upravo pod šifro: »Takoja«.

Izurjen gostilničar sprejme dobro ideočo gostilno v promet. kraju v najem (najraje od litra). Naslov v upravi lista pod šifro: »Gostilničar« 6666.

ODDA SE velik lokal primeren za pisarno ali katerikoli obrt, na Gorinskem, blizu železn. postaje. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6755.

Nemška doga, izred. velik pes, 15 mes. star, perfektno dresiran za osebno varstvo in čuvanje napradaj. — Dopise na upravnistvo pod šifro: »Izrednost« št. 6770.

Razna oprava: kompletna spalnica in jedilnica, razno ključavničarsko in drugo orodje, razni stavbeni in drugi material, autodeli itd. — so napradaj v nedeljo dne 3. oktobra od 9. do 12. ure dopoldne v AUTO-GARAZI THALER na Glincah, Tržaška cesta.

Otroška POSTELJ bela, napradaj. Poizve se: Marijin trg št. 12. 6804

2 NJIVI oddam za 2 leti v najem na ljubljanskem polju. — Mesar Klemenč Jager.

Prekajeno svinjsko meso prvovrstne kakovosti po izredno nizki ceni Prešane ocvirke od slanine po Din 5— kg, in la domačo svinjsko mast znamke J. P. v sodih po 50, 100 in 200 kg po najnižjih dnevnih cenah prodaja trdka Evald Popovič Ljubljana

SPALNICE elegantne, prvovrstne izdelave, in razno pohištvo nudi najugodnejše Matija Andlovic, Vidovdanska 2.

POZOR, pevski družbi! Proda se KLAVIR, močan glas! Podrobnosti se dobe pri g. Navinsk, Šelenburgova ulica 1. 6763

KLAVIRJI! Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Ugaševanje in popravila za Glasb. Matice, Konservatorij in za druge institucije se izvršujejo od moje trdke. — Točna posredstva, zmerne cene, tudi na obroke. — Izdelovalec klavirjev R. WARBINEK, Ljubljana, Hiltnerjeva ul. 5.

RADIO-APARAT troceni, za sprejem vseh srednjeevropskih postaj, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6785.

Harmonika nemška, dobra, 3 vrstna, 3krat vglasena, poceni napradaj. Jos. Vidmajer, Križevniška 2, Ljubljana.

AVBA, jako lepa, se bela, prod. Naslov v upravi pod št. 6768.

Jabolka fina, namizna, samo vagonke množine, vrste: Kanada, Mašanaka, Bellefleur in druge fine vrste, čisto ter lepo sortirano blago KUPI po najvišjih cenah D. ŠKERBEC specialna trgovina živil in deželnih pridelkov, MARIBOR, Gosposka ul. št. 5. — Ponudbe osebno ali pisмено. 6747

NAPRODAJ ŠUMA V BOSNI privatna, 1000 ha velika, čez 400.000 m³ smreke, jelke, bora, bukve, starost 60—100 let, dobra kvaliteta, 2—6 km od železnice, 140 km od Splita. Cena z zemljiščem vred Din 3.500.000. — Resni direktni kupci naj javijo svoje naslove na upravo pod: »Bosanska šuma«.

Naprodaj 18 A. Z. panjev čebel, živahnih, z dobrih matkami, tudi v medilno lepo izdelano satovje, preskrbljeno za zimo, po 500 Din. — Naslov v upr. lista pod št. 6707.

MOTOR na surovo olje. Orig. Croisley, sistem »Otto«-Manghester, 125 HP, prodam po ugodni ceni. — Naslov pove uprava lista pod št. 6750.

Šival. stroje vseh prvovrstnih znamk, kakor tudi »STOEWER«, kupite najceneje pri

M. PLEVEL PRESKA — MEDVODE. Zahtevajte ponudbe! Gobe (letošnje), suhe, čiste i zdrave, za jelo, kupujem vsaki kvantum. — Ponude sa uzorcima na: Krista BUDAK - Frankopanska ul. 18, Zagreb. 6749

Kupim hišo v Ljubljani, z najmanj 2 stanovanji. — Posredovalci izključeni. — Ponudbe na inseratni oddelek »Slovenca« pod: »Kupim«.

Krojači! Proda se skoro nov krojaški šivalni stroj Singer po ugodni ceni. Več pove Ana Novak, Metlika 181.

Klavir dobro ohran., kratak, najraje Büsendorfer, kupim. — Ponudbe s ceno upr. lista pod: »Klavir 1000« 6735.

„TORPEDO“ tehnički komercijalni biro v Beogradu — Kosovska ulica št. 29/II., prevzame zastopstvo - domačih tvornic - Natančna pojasnila daje trdka sama. 6751

Naprodaj je 70 q sladkega SENA Ia po D 1.125 za 1 kg franco post. Rajhenburg. — Ant. Gromc, Presladol, pošta Rajhenburg. 6710

RAZPISUJEMO DOBAVO 120 m³ jamskega lesa. — Interesentom pogoji na razpolago. — DIREKCIJA DRŽ. RUDNIKA ZABUKOVCA - pošta GRIZE, 30. sept. 1926. 6776

Volno in kombaz za strojno pletenje in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu PRELOGU — Ljubljana, Stari trg št. 12 — in Židovska ulica št. 4.

Album modernega POHIŠTVA proti predplačilu 20 Din razposiljata ERMAN & ARHAR, mizarstvo, Šent Vid nad Ljubljano. 6398

5 poslovnih sob (3 v I. in 2 v III. nadstr.) odda s 1. novembrom »POKOJNINSKI ZAVOD v Ljubljani«, Gledališka ulica št. 8. 6460

NJIVO 7628 m² ob Dunajski cesti ODDA v triletni najem »Pokojninski zavod v Ljubljani«, Aleksandrova cesta.

JABOLKA 30 stotov Renskega bobna, obranega (Reinerbohn-appel-) napradaj. Naslov v upravi lista pod: 6711.

Divjak & Gustinčič trgovina dvokoles in mehanična delavnica MARIBOR, Glavni trg 17 Tattenbachova 14.

Pridobivajte novih naročnikov!

Mehanično umetno vezenje

zastorov, pregrinjaj, perila, monogramov, oblik itd., fino belo in barvasto entlanje, azuriranje, predtiskanje
Matko & Mikeš, Ljubljana
 Dalmatinova ulica štev. 13
 Edino brezkonkurenčno podjetje, na finišu izvršitev, najnižje cene in najkvalitetnejša postrežba.

Premog — Drva

ILIRIJA, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

KUHINJSKO POSODO

KATICA! Kje pa si Tvojo kuhinjsko posodo kupila, katera je tako lepa? — NEŽICA! Ako se boš poročila in potrebovala, pojdi naravnost v MATI BOR. Glavni trg 3, k tvečki

A. Vicoi

tam dobiš najboljšo emailirano pločevinasto posodo, znamke „Herkules“, in drugo lažje vrste, ter porcelanasto in stekleno robo, sploh je to specialna trgovina vseh kuhinjskih potrebščin po zelo nizki ceni.

Pletilni stroji

patent „Ideal“ do sedaj neprekosljivi, šivali, stroji za pletenice, navijalni in krtačni aparati, železne mizice in druge potrebščine vedno v zalogi. — Pouk s stanovanjem v hiši. **FRAN KOS, Ljubljana**, Židovska ulica 5

KLAVIRJI!

Steinway, Höpfl in Heitzmann, Förster, so svetovno prve znamke in jih dobiš samo v zalogi izvedenca bivš. uč. Glasb. Matice Alfonza Breznika, Ljubljana, Mestni trg 3. Prodaja na obroke! Posojevalnica! 6127

Fižol vse vrste kupe Sever & Komp., Ljubljana, skladišče Gosposvetska cesta 5.

VODNO KOLO

Železna os, dolga 4.30 m, 10 cm v premeru, dva oboda iz N.P. 10 v premeru 4 m ter dvojne zobnih koles, prodaja **BR. NAGLIČ** — Šmarca pri Kamniku. 6636

Modna trg. hiša

v Ljubljani je naprodaj le z vsem inventar. in blagom. — Ponudbe upravi pod „Prima 500.000 Dine.“

VOZOV!

V zalogi imam različne ročne, tovarne in vozove na peresih (vzemih). — Dobro vpeljana kovaška in kolarška obrt. Prevzamem vsa naročila in popravila. Točna in solidna postrežba — cene ugodne! Proti računom se vzame tudi kolarški les. — Se priporoča **MATIJA TERLEP**, Siska (Ljubljana T), Sv. Jerneja cesta. 6689

PAVL MINARIK
HILDE MINARIK roj. VIDMOSER
 poročenca
 VUHRED, mesec september 1926.

Karl Luckmann
Verena Luckmann roj. Vodušek
 poročena

Jesenice - Ljubljana, dne 3. oktobra 1926.

Od ust do ust gre govorica, kar tudi prava je resnica, da manufakturno blago po ceni dobim edino le pri

Valentin Hladin
 Celje, zraven nemške cerkve.

Gasilna društva, pozor!

Motorna brizgalna 60 m³ na uro do 60 m višine. Motor: 4 cilindre z 22/36 HP. — Cena brez celi frauko tu: Din 38.000 do 40.000. Vse auto brizgalne 30-40% ceneje kot konkurenčni izdelki dobavlja zastopstvo **Renault**
A. LAMPREI, Dunajska cesta št. 22

Otvoritveno naznanilo.

Ceni. občinstvu vlijudno sporočam, da sem odprl v Gosposki ulici št. 3, v novo urejenih prostorih **gostilno in buffet »Zlatorog«**.

Točil bom pristna dalmatinska vina iz lastnih vinogradov Dugirat pri Splitu, kakor tudi specialni Opolo z otoka Visa. — Izbira mrzlih in gorkih jedil in morske ribe.

Za obilen obisk se priporočam

IVAN LOŽIČ.

KLOBUK

lepa oblika Din 68.-, fin 76.-, zelo moderni in fini 125.-, fin plišast klobuk 190.-, moderni iz fine zajeje dlake 20.-. Specialiteta „TVA“ 240.-, fantovski 45.- in 58.-, fini lovski 98.-. Krasna sport kapa 27.-, moderna 35.-, zelo fina 4.-, nadalje čevlje, konfekcije, perilo po zelo nizki ceni prodaja veletrgovina R. Štermacki, Celje št. 18. Pisite takoj po ilustrirani cenik z več tisoč predmeti. Železniška voznica se nakupu primerno povrne. Trgovci engro cene.

Kupim hmelove droge

vsako množino, od 6—9 m dolžine, zim-ske sečnje. — Cenjene ponudbe z nav-edbo množine in najnižje cene franco vagon naklad. pošlaja je poslati pod: »Hmelovke« št. 6653 upravi »Slovenca«.

Zahvala in slovo.

Povodom najinega odhoda iz restavracije glavnega kolodvora v Ljubljani se tem potom prav priskreno zahvaljujema vsem cenj. gostom, posebno še gg. železniškim uradnikom in uslužbenecem za ljubezniv obisk in zaupanje, ter jim kličeva v slovo iskren

Zlaci!

V Ljubljani 3. oktobra 1926.

Josip in Marija Majdič.

Naznanilo preselitve.

Staroznana trdka

J. Naglas, tovarna pohištva v Ljubljani

vlijudno naznanja, da se je s svojo prodajalno

preselila

iz dosedanjih prostorov v svoje novo opremljene lokale

Turjaški trg štev. 6

ter upa na nadaljno naklonjenost svojih cenj. odjemalcev.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom bolezni in smrti našega ljubljeneega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Ivana Vrhunec

posestnika in gostilničarja

izrekamo tem potom našo najtoplejšo zahvalo. — Posebno zahvalo pa smo dolžni preč. duhovščini, šolskemu vodstvu, obč. zastopu, gostilničarski zadrugi, gasilnemu društvu, pevskemu zboru za ganljive žalostinke, darovateljem lepega cvetja in vsem, ki so v tako velikem številu spremili nepozabnega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Selas, dne 30. septembra 1926.

ZALUJOČI OSTALI.

Zastopnika

Za Ljubljano in bližnjo okolico sprejme večja že vpeljana veletrgovina žganja. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod: **ALKOHOL št. 6772.**

IVAN KACIN, GORICA (GORIZIA)

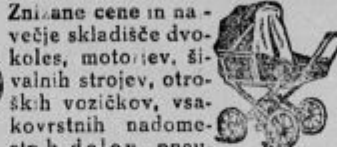
TRG TOMASEO 29

TOVARNA orgelj, harmonijev in glasovirjev

prenovljuje in uglašuje, postavlja cinaste prospekte tudi na delna odplačila. Posebni oddelek za izdelovanje cinastih in cinkastih piščalk z električnim obratom.

Trdka je postavila v letu 1926 sledeče orglje: Villa nova, Del G. ovo, Udino, cerkev sv. Petra, Grgar pri Gorici, Kanal ob Soči.

Zahtevajte cenik. Načrti brezplačno.

Znane cene in na- večje skladišče dvo- koles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov, vsakovrstnih nadome- stih delov, pneu- matike. Posebni oddelek za popolno popravilo, ema- liranje in poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki franco. „**TRIBUNA**“ - F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana Karlovska 4

RADIO!

Kompletni: dvocevni aparat 1.500 Din
 trocevni „ 2.200 „
 štiricevni „ 3.200 „

Sprejem vseh evropskih oddajnih postaj. Glasao in čisto tudi v glasnem govorilcu. Vse potrebščine — tudi za amaterje.

Tudi na obroke!

Radio, dr. Lajnšic

Maribor, Slovenska ulica štev. 12

ČREVA

vsakovrstna po naj- ugodnejši ceni kakor vsako leto vedno v zalogi. Kupim tudi surovi in stopljeni loj in ga plačam po najvišji dnevni ceni.

JOS. BERGMAN, LJUBLJANA

Poljska cesta štev. 55

Pozor, gostilničarji!

Župni urad SV. MIKLAVŽ pri Ormožu ima naprodaj 1 vagon

ljutomerskega vina!

Poslužite se

lepo pregledno črtanih

trgovskih kn'ig

v solidni in trpežni vezavi, ka- tere izdeluje najceneje:

A. JANEŽIČ, LJUBLJANA, Florjanska ul. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvez- kov in trgovskih knjig.

Naznanilo.

Slav. občinstvu naznanjam, da sem otvoril

URARSKO DELAVNICO

v prostorih pok. Ant. Murovca v Radovljici ter se za naklonjenost toplo priporočam.

PAVEL ČERNE, urar - Radovljica št. 40.

Brezplačno

pošljemo vsakemu kupcu na željo, manufakturne vzorce pravkar prispelih novosti, kakor: sukna za ogrtače, modna sukna, sukna za obleke, sukna za gosposke obleke, sukna za gosposke suknje, modne parhente, modne lanelle, šifone, flanelle za perilo, klot za očeje, gradl za modrace, posteljino itd. itd.

Vse blago oddajamo po zelo ugodnih cenah!

Manufakturna trgovina

DOLČEK & MARINI

Maribor, Gosposka 27

Razpošilja se na vse strani!

Nagrobne križe

(železne) in svetilke in dr. tozadevne potrebščine, jako lepe, kupite po zelo nizki ceni pri **IVAN KARAJIJA**, železnina, Maribor, Aleksandrova c. 42.

V središču mesta ležeča, moderno in popol- nomo opremljena

KAVARNA „EMONA“

z igralnimi sobami, damskim salonom in v suterenu ležečo

bar-restavracijo

sest septembr. 1927 dalje nastem

Vsi navedeni prostori ter stanovanje za najemnika in personal se bodo izročili le do- bremu in kavelje zmožnemu strokovnjaku. Koncesija za obrat je na razpolago.

Pojasnila pri Upravi Ljubljanske Kre- dine Banke, Ljubljana.

Inserati v „Slovencu“ imajo vedno uspeh!**ROYAL MAIL LINE**

Kr. angleška poštno-prebrodna linija. Generalno zastopstvo za kraljevno SHS. **Zagreb, Trg L. štev. 17**

Redni potniški promet:

Hamburg — Cherbourg — Southampton v

Novi York in Kanado

Cherbourg — Liverpool — Southampton v

južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos

Aires, San Paulo

Odprava potnikov 1., 2., 3. razreda. — Kabine 3. razreda z 2 in 4 posteljami. — Udobnost. — Sigurnost. — Brzina.

Podzastopstva:

Beograd, Karadjordjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska ul. 26. — Metković, Ivo Vera. —

Split, Dioklecijanova obala 8. — Vel. Bečkerek, Princeze Jelene obala št. 7.

Brzoj, naslov na vaa gornja podzastopstva „ROYMAILPAC“

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Črno goro: Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gruzju.

Naslov za brzojavke: Prometna banka.

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa

za rodbino, obrt in industrijo so le

JOS. PETELINCA

Najnižje cene! Grilzner, Adler Tudi na obroke!

LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezanju brezplačno. Večletna garancija.

Oglejte si naše izložbe za jesen!

Damski velur plašči iz čiste volne
v vseh modernih barvah
od Din 550,- naprej

Gričar & Mejač

samo:

Šelenburgova ul. 3.

Najsolidnejša ter znano najcenejša
moška in damska konfekcija.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrirana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. — Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron

Naznanjam cenj. občinstvu Celja in okolice, da sem s 4. oktobrom ustanovil v CELJU, Slomškov trg — za farno cerkvi

Ortopedično, bandagijsko in rokavičar. delavnico.

Izdeloval bom umetne noge in roke, kilne pasove po meri, tudi za najhujšo kilo, trebušne obveze za noseče dame po operaciji, proti popkovi kili, visečem trebuhu, obolelim ledvicam ali želodcu, pokončne držaje, podlage za ploske noge, suspenzorije itd. natančno po zdravniških predpisih. — Kožate kakor tudi imitacija kožnatih hlač, naramnice, rokavice samo lastni izdelki. — Vsa popravila, kakor: čiščenje in barvanje rokavic ter kožnatih hlač najceneje. — Z dobrim delom si upam v najkrajšem času pridobiti največje zaupanje. — Naročbe izven Celja točno in hitro!

Za mnogobrojen obisk se priporoča blag. gg. zdravnikom, kakor vsemu cenjenemu občinstvu z velespoštovanjem

IVAN FRIC, bandagist in rokavičar, Celje, Slomškov trg 3—4.

Dolgoletni delovodja pri bandagistu Podgoršek v Mariboru.

Govci Pozor!

Predno kupite lovske puške in druge lovske potrebščine, oglejte si mojo bogato zalogo, kjer kupite dobro blago in najceneje. — Posebno opozarjam na veliko zalogo »Flobert pušk«, različnih sistemov, kaliber 6mm, za kateri nakup in nosenje ni treba nobenega oblašnega dovoljenja. — Prezame vsa v to stroko spadajoča dela in popravila, hitro, solidno in po zelo nizkih cenah.

JOSIP STERNAD, puškar in prodaja smodnika
MARIBOR, Aleksandrova cesta 18

Parfumerie „Houbigani“ S. A. iz Pariza

smatra za svojo dolžnost, da opozori p. n. občinstvo, da vsi njeni proizvodi brez razlike: »QUELQUES FLEURS«, »LA BELLE SAISON«, »SUBTILITE«, »LE TEMPS DES LILAS«, »MON BOUDOIR«, »LA ROSE FRANCE«, »FOUGERE ROYALE« itd. — smejo biti oddani v prodajo izključno le v originalnih zavitkih. Vsled tega je treba zahtevati od prodajalca, ker ti ponujajo pod raznimi izgovori dišave po gramih, male stekleničice dišave takojimeno »Miniature«, katere so prirejene za manjše potrebe. — P. n. občinstvo se naproša, da o priliki nakupa zlasti pazi na to, da je vsaka steklenica opremlj. z etiketo, na kateri stoji ime »Houbigani«, kakor tudi garantna plombica, katera je edino jamstvo kupcu, da je dišava originalna.

Restavracije! Gostilne! Delikatesne trgovine!

Pristne

KRANJSKE KLOBASE

iz mesa najboljšje kvalitete se dobijo
od danes 3. oktobra naprej. Razpošiljam
jih po vsej državi od 5 kg naprej po
: : : poštnem povzetju. : : :

J. ROZMAN,

mesar in izdelovalec pristnih kranjskih klobas

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 85, nasproti Pollakove tovarne

Išče se za početek novembra v vilo ravnatelja banke v Beogradu, mlad, oženjen

vrtnar

kateri se razume tudi malo na vinogradstvo. — Plača dobra, stanovanje, razsvetljava in kurjava prosto. — Ponudbe upravi lista pod »Ravnatelj banke 6675«.

E 978/26—2.

6600

Dražbeni oklic.

Na podlagi sklepa okrajnega sodišča v Slov. Bistrici z dne 22. sept. S 13/26—65 se odredi na dan 7. okt. 1926 ob 8. uri in ev. še nasl. dni v Statenbergu v graščini št. 1 JAVNA SODNA DRAŽBA raznih premičnin, ki spadajo v konkurzno maso Pavla in Edite Lepel, kakor: opreme za 20 oseb, starin, veliko srebrnin, raznih dekoracijskih predmetov, konj, mul, kočij, gosp. vozov, raznih gospodarskih strojev in orodja in drugo. — Za dražbo so merodajna določila §§ 278 in 277 i. r.

Okr. sodišče v Slovenski Bistrici, odd. II., dne 24. septembra 1926.

Felix Toman

kamnoseški mojster
v Ljubljani, Restieva cesta št. 30

priporoča bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmora in granita, plošče za grobnice marmorne plošče za mobilije po najnižjih cenah,

LOKOMOBILI MOTORJI DIZEL IN SAUGAS GATERJI PINIAKAY KOMPL. ŽAGE

Ugodni plačilni pogoji

Braća Fischer d. d.

Zagreb, Pantovčak 1b

KDOR RABI OBLEKO,

RAGLANE in ostala oblačila res iz dobrega blaga, kupi NAJPOVOLJNEJE pri nas. — Izredno velika zaloga in posebne cene za šoloobvezne. Detaljna trgovina KONFEKCIJSKE TOVARNE

Fran Derenda & Cie.,
LJUBLJANA

Prosimo,

da zahtevate brezplačen proračun v slučaju nabave novih poslovnih knjig.

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

čitalnica in tiskarna poslovnih knjig
V LJUBLJANI, Kopitarjeva ulica 6/II.

Prometni zavod za premož. d. d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni čehoslov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete

Naslov: Prometni zavod za premož. d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15. II.

Tako krasno se pere edino le z milom „Gazela“

To res pravo gospodinsko milo učinkuje temeljito in istočasno blagodejno na vsako, tudi najfinišje perilo. Uporabljajte samo to milo, kajti z njim prati je prava igrača.

Vedite pa tudi, da se v vsakem tisočem kosu nahaja zlatnik. Ako ga najdete, pomeni to za Vas dvojno srečo!

Sir H. Rider Haggard:

9

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

»Ako blagovoli sešor izraziti svojo prošnjo v španskem jeziku,« sem odgovoril, govoreč špansko, »mu bom morebiti mogel pomagati.«

»Kaj! Špansko govoriš, mladi gospod!« je rekel ves zavzet. »Vendar nisi Španec, dasi bi po svojem obrazu lahko bil. Karamba! Čudno to!« in radovedno me je motril.

»Mogoče je res čudno,« sem odvrnil, »ampak meni se mudi. Bodi torej tako prijazen in mi povej, kaj želiš, da grem potem svojo pot.«

»Ej,« je rekel, »nemara lahko uganem vzrok tvoje naglice. Tam pri potoku sem bil videl belo krilo,« in pomignil je proti parku. »Daj si svetovati od starejšega človeka, mladi gospod, in pazi se. Lahko se zabavaš s takimi-le, ampak ne veruj jim niti besede, nikoli ne poroči nobene — sicer te prime želja, da bi jih moril.«

Pri teh besedah sem se naredil, kakor da bi hotel iti dalje, on pa se je iznova oglašil.

»Oprosti moje besede, bile so dobro mišljene; morebiti boš nekoč spoznal, da sem govoril resnico. Nočem te zadrževati. Bodi pa tako prijazen in mi povej, kje je cesta v Yarmouth; ker sem prijezdil po drugi cesti, nisem popolnoma gotov, posebno, ker je vaša angleška pokrajina tako poraščena z drevjem, da človek niti miljo daleč ne vidi.«

Sel sem z njim nekoliko korakov po jahalni poti, ki se je na tistem kraju združevala s cesto ter mu pokazal pot, po kateri mora jezdit. Pri tem pa sem opazil, da me je tujec med tem, ko sem govoril, pozorno opazoval v obraz, in ob enem — tako se mi je dozdevalo — z nekim notranjim strahom, katerega je skušal obvladati, a ga ni mogel.

»Ali si tako prijazen, da mi poveš svoje ime, mladi gospod?«

»Kaj pa je tebi do mojega imena?« sem odgovoril osorno, kajti človek mi ni bil nič kaj všeč. »Saj mi še nisi svojega povedal.«

»To pa res; potujem incognito. Morebiti tudi jaz poznam kako gospo v teh krajih,« je rekel in se čudno nasmejal. »Želel sem samo poznati ime človeka, ki mi je izkazal uljudnost, ki pa, kot je videti, ni tako uljuden kot sem mislil.« In stresel je konju vajeti.

»Ne sramujem se svojega imena,« sem dejal. »Doslje je bilo pošteno, in če ga že hočeš vedeti, ti ga povem; ime mi je Thomas Wingfield.«

»Sem si mislil!« je vzdihnil in obraz mu je postal kot obraz kakega vraga. Se nisem utegnil niti začuditi in že je bil skočil s konja in obstal kake tri korake od mene.

»Srečen dan! Sedaj hočem videti, koliko resnice je v prerokbah,« je rekel in izdrl svoj meč s srebrnim ročajem. »Ime za ime! Juan de Garcia te pozdravlja, Thomas Wingfield.«

Mogoče se čudno vidi, ampak resnica je, da mi je šele v tem trenutku šinila v glavo misel na vse, kar sem bil slišal o tujcu iz Španske in kako silno je bilo sporočilo o njegovem prihodu vzmernirilo očeta in mater. Vsak drug čas bi se bil takoj zmisil na to, toda ta dan mi je šel po glavi edino sestanek z Lilijo in kaj naj ji rečem, tako da ni bilo v njej prostora za nobeno drugo misel.

»Ta mora biti tisti človek,« sem rekel sam pri sebi, nato pa nič več, kajti zavijtel je meč in me napadel. Videl sem ostro špico, ki se je zablistala proti meni, in skočil v stran; obšla me je želja, da bi zbežal, kar bi bil lahko storil brez sramote, ker razen gorjače nisem imel orožja. Vzle odskoku pa se nisem mogel popolnoma umakniti sunku. Namerjen mi je bil v srce, prodir mi je pa samo rokav leve roke in me ranil v roko; nič hujšega ni bilo. Spričo bolečine tega sunka pa mi je prešla vsaka misel na

beg, obšla me je jeza in hladnokrvna želja, da bi ubil tega človeka, ki me je na tak način izzival in napadel. V roki sem imel močno gorjačo iz hrasta, ki sem si jo bil sam odrezal; za boj bi jo moral seve rabiti kakor bi pač šlo. Marsikomu se vidi gorjača bomo orožje zoper toledski meč v rokah človeka, ki ga je znal tako dobro sukati, kakor je vse kazalo; vseeno pa ima gorjača svoje prednosti, če namreč človek vidi, da je v nevarnosti pred njo, kaj rad pozabi, da ima v roki bolj nevarno orožje kot je taka palica, in si rajši varuje glavo z njim kakor da bi ga porinil nasprotniku med rebra.

Baš to se je zgodilo v tem slučaju, vendar ne morem ravno povedati, kako je prišlo do tega. Španec je bil izbornen sabljač in da bi bil jaz enako oborožen kot on, bi me bil brez najmanjšega dvoma premagal; v tistih letih nisem bil več sabljanja, ki je bilo na Angleškem malodane nepoznano. Čim pa je videl veliko gorjačo nad svojo glavo, je pozabil na svojo prednost in vzdignil meč, da bi odbil udarec. Gorjača pa ga je zadela na zadnjo stran roke in meč mu je zletel v travo. Vendar mu zavoljo tega nisem prizanašal, kajti v meni je vse vrelo. Naslednji udarec ga je zadel na usta, mu izbil nekaj zob in ga vrge vznak. Pograbil sem ga za nogo in neusmiljeno mlatil po njem, vendar ne po glavi, ampak po vsem ostalem životu; sedaj ko sem bil zmagovalec, nisem več želel ubiti tega človeka, ki je bil po mojih mislih blazen, dasi bi ga bil prav rad.

V resnici sem tako dolgo udrihal po njem, da me je roka bolela; nato sem ga pričel suvati z nogo; ves čas se je zvijal kot ranjena kača in grozno preklinjal, dasi ni enkrat zavpil ali prosil milosti. Navsezadnje sem odnehal in ga pogledal; pogled nanj ni bil prijeten; bil je tako ranjen in zbit in umazan od cestnega blata, da bi iztežka spoznal v njem kavalirja, katerega sem bil srečal komaj pred petimi minutami. Grši od vseh ran pa je bil pogled njegovih zlobnih oči, ko je ležal vznak na cesti in bulil vame. (Dalje.)

Priporočamo LJUDSKO KNJIZNICO (Jugoslavenska knjižarna v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Krzan, volčji pes. Kanadski roman. 18 Din. vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. About, Kralj gora. 18 Din. vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvezda. 30 Din. vez. 40 Din. — 22. zv. Otoka kapitana Granta. Popolovanje okoli sveta. Roman v treh delih. 48 Din. vez. 58 Din.

Prva žebliarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamnigorici

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija) Brzojavke: Zadruga Kropa Telefon interurban: Podnari 2

Žebli za normalne in ozkotirne železnice — Žebli za ladje, črni ali pocinkani — Žebli za zgradbe, les ita. — Žebli za čevlje — Spojke za odre in prage — Spojke za ladje in splave — Železne brane — Kljake za podobne, zid, cevi, žlebove ita. — Vijaki z maticami — Podložne pločice — Matice — Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode, pločevino, kolesa ita. — Vijačni čepi — Verige

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje — Ilustrovani ceniki na razpolago

Izdeluje lahke transmisije.

Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Popravlja strokovnjaško gospodarske stroje in opreme za vodne žage in mlino

Prodaja se samo na debelo trgovcem.

'Pri nizki ceni'

Ign. Žargi

Ljubljana, Sv. Petra c. 3

Velika izbira raznega perila, bluz, otroških oblek, nogavic, rokavic, čipk, vezenin, damskih torbic itd.

PO PRIZNANO NIZKIH CENAH

Telefon šte. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 185 milijonov dinarjev

(Gradska štedionica)
Ljubljana
Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 740 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanj poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar

Noši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Razglas.

V nedeljo, dne 17. oktobra t. l. ob 11. uri dop. se bo vršila v Velikih Laščah PROSTOVOLJNA prodaja dveh hiš št. 64 in 65

Vel. Laščah, tozadevnim dvoriščem in vrtom. — Pogoji so vsakemu na vpogled pri županstvu v VELIKIH LAŠCAH. 6722

„Težakovo hranilno in zdravilno olje za živino“.

1. KAJ JE „TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVILNO OLJE ZA ŽIVINO“?

To olje je poseben preparat, ki vsebuje zdravilne snovi: jod in brom, ter zdravilne in obenem zelo hranilne, za organizem neobhodno potrebne snovi: vitamine.

2. ZA KAJ SE RABI „TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVILNO OLJE ZA ŽIVINO“?

To olje se rabi:

a) Za ozdravljenje zahranjenih mladih prašičkov, odraslih prašičev, telet, goveda, žrebet in konj.

b) Za pospeševanje pitanja prašičkov in prašičev ter za pospeševanje njihovega razmnoževanja.

3. KAKO SE MORA DAJATI „TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVILNO OLJE ZA ŽIVINO“ ZAHIRANI ŽIVINI?

To olje se mora dajati zahirani živini na sledeči način:

a) Prašičkom se daje pri vsakem obroku v hrano po eno kavino žličko za vsakega, in sicer trikrat na dan.

b) Prašičem po eno navadno žlico, sicer pa kakor pod točko a).

c) Telotom in žrebetom po eno kavino žlico zjutraj in zvečer, to je samo dvakrat na dan. Olje se primeša otrobi ali ovsu, ali pa se vlije v grlo.

d) Zahirani govedi in konjem se daje to olje kakor pod točko c), samo s to razliko, da se daje po eno navadno žlico.

4. KAKO SE MORA DAJATI „TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVILNO OLJE ZA ŽIVINO“ ZA POSPEŠEVANJE PITANJA?

V te namene se daje olje prvih 14 dni pri vsakem obroku po eno navadno žlico v hrano, in sicer trikrat dnevno, po preteku 14 dni pa se daje po dve navadni žlici zjutraj in zvečer in po eno žlico opoldne. V vsakem slučaju mora biti olje dobro pomešano s hrano. Pri tem se posebno poudarja, da pitanje vrši brez močnih krmil, kakor so krompir, otrobi itd., ter se rabi za pitanje z oljem samo krompir, repa, korenje in pesa ter se močna krmila s tem prihranijo. Pitanje na ta način traja približno dva meseca in pol in se rabi za enega prašiča približno dva in pol kilograma olja. Pri pomini se še, da zadnjih 14 dni pred klanjem ni potreba več dajati olja.

5. KJE IN KAKO DOBIM „TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVILNO OLJE ZA ŽIVINO“?

To olje dobim izključno samo pri tvrdki:

M. TEŽAK, Zagreb, Gunduličeva ul. 13

v ročkah (kantah) od 5 kg po ceni 125 Din za eno ročko in se pošilja s poštnim povzajem.

Tvrdka dobaviteljica je dobila že več sto priznanih pisem od svojih odjemalcev, kar je najboljši dokaz, da je to olje velike zdravilne in hranilne vrednosti in da prekaša to olje vsa druga sredstva, ki se rabijo v slične namene.

gotovo nimate ure od eksportne tvrdke švicarskih ur

„Jupiter“, F. Kneser

Maribor, Aleksandrova c. 27 e

ker drugače ne bi zamudili vlaka! Zahtevajte takoj brezplačni ilustrovani cenik. Brezkonkurenčne cene!

Vsled opustitve USNJARNE

so sledeči jako dobro ohranjeni

STROJI

poceni na prodaj

120 HP parni stroj s kotlom (12 atm., 60 m² kurilne ploskve, Breitfeld & Danek, Blansko)

Akumulatorska baterija (120 elementov, 220 volt, Accumulatorfabrik Wien, skoraj nova)

Entfleischmaschine

Bandmesserspaltmasch.

Težka Lederwalze (Gläser-Luzzatto, Wien)

„Altera“ Narbenpresse (in 6 plošč)

„Rapid“ Auswalkmaschine

Ausreckmaschine

10 različnih strojilnih in pralnih strojev (deloma z Umkehrsteuerung)

Rindenbrecher in Lohmühle

različni dynamostroji in elektr. motorji za istomerni tok

Interesenti naj se obrnejo pod šifro „606/P—345“ na INTERREKLAM d. d. oglasni zavod, Zagreb, Strossmayerova 6.

Tudi stara mati

si ogleda zlato milo, katerega priznana nedosegljivo kakovost in štedljivost pri uporabi se splošno hvali. To je pristno

Zlatorog terpentinov milo

ki napravi tako lepo, belo, bleščečo in duhtečo perilo. Vrhu tega vsebuje pa vsak tisoči komad

pristni zlatnik po 10 frankov

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzojav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon šte. 57. 470 in 979

Račun poštno ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik.

Ekspozitura: Bled

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 250.000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne knjižice. — Direktno zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Prodaja srečk Državne razredne loterije.